

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Do projektu:

Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla działki nr 165 w miejscowości Wydrzyn

Autor opracowania

mgr Dorota Sowa - Płaska

Łódź, styczeń – luty 2019 r.
Aktualizacja maj 2019 r.

SPIS TREŚCI:

1.	INFORMACJE OGÓLNE.....	3
1.1	Uwagi wstępne	3
1.2	Przedmiot i cel opracowania	4
1.3	Określenie zasięgu terenu objętego Prognozą	5
1.4	Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy	5
1.5	Podstawy prawne i materiały wyjściowe	6
1.6	Powiązania z innymi dokumentami	7
2.	STAN ISTNIEJĄCY – analiza i ocena.....	11
2.1	Charakterystyka istniejącego stanu środowiska.....	11
2.2	Charakterystyka istniejącego stanu zagospodarowania	21
2.3	Potencjalne dalsze zmiany środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	22
3.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA.....	22
4.	PROJEKTOWANE ZAGOSPODAROWANIE – analiza i ocena oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko	23
4.1	Cele ochrony środowiska i przyrody	23
4.2	Opis projektowanego zagospodarowania.....	24
4.3	Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych projektu planu	26
4.4	Ocena warunków zagospodarowania terenu określonych w projekcie planu wynikających z potrzeb ochrony środowiska	28
4.5	Ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych dla projektu mpzp oraz sposobów ich uwzględnienia i innych problemów środowiska	29
4.6	Ocena wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko, na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz zdrowie ludzi	35
4.7	Możliwość ograniczenia negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko ..	40
4.8	Rozwiązania alternatywne dla projektu planu.....	41
4.9	Przewidywane metody analizy realizacji projektowanego dokumentu	42
4.10	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	44
4.11	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	44

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik nr 1 – Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań o których mowa w art. 74a ust. 2. pkt. 1) lit. b) oraz pkt. 2) ustawy OOS (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081)

SPIS RYSUNKÓW

- Rysunek nr 1 – Prognoza oddziaływania na środowisko skala 1:1 000

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1 Uwagi wstępne

Zgodnie z obowiązującym polskim prawodawstwem obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego – podstawa prawna art. 46 pkt. 1 ustawy z 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081) - zwanej dalej ustawą OOOŚ.

Opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko (dalej Prognoza) do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 165 w miejscowości Wydrzyn jest realizacją obowiązku określonego w art. 51 ust. 1 ustawy OOOŚ, która zgodnie z art. 51 ust. 2 w/w ustawy powinna:

- zawierać:
 - ✓ informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - ✓ informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu Prognozy,
 - ✓ propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - ✓ informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - ✓ streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
 - ✓ oświadczenie autora lub kierującego zespołem o spełnieniu wymagań zawartych w art. 74 ust. 2 ustawy OOOŚ stanowiące załącznik do Prognozy;
- określać, analizować i oceniać:
 - ✓ istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - ✓ stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - ✓ istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*,
 - ✓ cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - ✓ przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnio-terminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,

- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

- przedstawiać:
 - ✓ rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - ✓ rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i jego integralność.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej Prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, tj.:

- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wieluniu pismem z dnia 21 listopada 2018 r., znak: PSSE.ZNS.461-21/18;
- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z dnia 3 grudnia 2018 r., znak: WOOŚ.411.394.2018.AJa.

Wytyczne powyższych organów uwzględniają wymagania określone w art. 51 i art. 52 ustawy OOS.

Treść Prognozy została opracowana w dostosowaniu do wyżej wymienionych wymagań zawartych w obowiązujących przepisach, tj. w ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081) oraz wymagań wyżej wymienionych organów uzgadniających jej zakres i stopień szczegółowości.

Prognoza nie posiada mocy prawnej i nie stanowi przedmiotu uchwały Rady Gminy. Jest dokumentem towarzyszącym, bez którego plan nie może być uchwalony. Stanowi element postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzanego przez Wójta Gminy Czarnożyły.

1.2 Przedmiot i cel opracowania

Przedmiotem opracowania jest analiza ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (projekt planu) oraz prognoza ich oddziaływania na środowisko, przyrodę, ludzi i zabytki. Dążenie do określenia, czy i w jaki sposób zapisy i ustalenia projektu planu wpłyną na środowisko rozumiane jako *ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływania pomiędzy tymi elementami* (art. 3 pkt. 39 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2018 r., poz. 799 ze zmianami)).

Głównym celem niniejszej Prognozy jest zaprezentowanie zagrożeń dla środowiska, przyrody, wartości kulturowych i zdrowia ludzi, jakie mogą wynikać z realizacji ustaleń analizowanego projektu planu oraz wskazanie metod zmniejszenia potencjalnych uciążliwości. Ma ona również na celu określenie obecnego stanu środowiska na terenie objętym uchwałą oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Ocenę przewidywanych skutków dla środowiska, jakie mogą wyniknąć z projektowanego przeznaczenia terenu i rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych odniesiono do istniejącego stanu środowiska, jego warunków i predyspozycji użytkowych rozpoznanych w najbardziej aktualnym opracowaniu ekofizjograficznym.

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami projektu planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu planu na środowisko.

Ważnym zadaniem prognozy oddziaływania na środowisko jest również informowanie społeczności lokalnej o skutkach wprowadzenia w życie ustaleń planu miejscowego oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planu miejscowego.

1.3 Określenie zasięgu terenu objętego Prognozą

Obszar objęty opracowaniem obejmuje jedynie jedną działkę o nr ewid. 165 w miejscowości Wydrzyn położoną w sąsiedztwie rowu melioracyjnego przy drodze gminnej nr 117456E. Powierzchnia analizowanego terenu jest zatem niewielka i wynosi ok. 1200 m².

Granice obszaru opracowania zostały graficznie wyznaczone na rysunku projektu planu w skali 1:1000, będącym integralnym załącznikiem Nr 1 do tekstu uchwały – projektu planu. Pierwotnie zostały one określone i wyznaczone na załączniku do uchwały Nr XLVII/269/2018 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 września 2018 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 165 w miejscowości Wydrzyn.*

Zakres przestrzenny Prognozy w zakresie powiązań i oddziaływań zewnętrznych poszerzono poza opisywany teren. Zatem zasięg terenu objętego niniejszą Prognozą to obszar objęty projektem planu oraz tereny sąsiednie, czyli obszary pozostające w zasięgu oddziaływań związanych z realizacją ustaleń projektu planu.

1.4 Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy

Sporządzenie Prognozy wymaga zastosowania wielu metod analizy i oceny.

Najważniejszym etapem prac jest zbiór dostępnych informacji o terenie. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy OOŚ informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Wykorzystano dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące środowiska naturalnego i kulturowego oraz dokumenty planistyczne dotyczące obszaru objętego opracowaniem oraz jego otoczenia. Część informacji została zebrana podczas prac nad pracami projektowymi miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Głównym elementem Prognozy jest analiza zaprojektowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zapisanych w projekcie planu w formie szczegółowych wskazań – tj. co i gdzie powinno się pojawić/wybudować. Dlatego też podstawową metodą analizy wpływu rozwiązań projektu planu na środowisko jest porównanie w układzie przestrzennym rozmieszczenia zaplanowanych ustaleń z danymi o elementach środowiska. Zebrane informacje posłużyły do nakreślenia obrazu funkcjonowania obszaru w chwili obecnej (rozpoznanie stanu środowiska) i porównania go ze stanem przewidywanym, jako skutek realizacji przeanalizowanych ustaleń projektu planu.

Prognoza jest oceną oddziaływania na środowisko rozwiązań projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 165 w miejscowości Wydrzyn oraz w przypadku niekorzystnych zmian propozycją ich modyfikacji w celu zminimalizowania niekorzystnego wpływu na środowisko. Osiągnięte jest to poprzez:

1. ocenę skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń projektu planu
2. sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, określających osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska w warunkach projektowanego przestrzennego zagospodarowania obszaru.

Przeprowadzona analiza oparta jest na założeniach, że stanem odniesienia dla Prognozy są uwarunkowania określone w:

- *Gmina Czarnożyły – opracowanie ekofizjograficzne, 2012;*
- aktualnie obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarnożyły* przyjętym przez Radę Gminy Czarnożyły uchwałą Nr IV/12/2015 z dnia 27 stycznia 2015 r.;
- analizowanym projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 165 w miejscowości Wydrzyn.

W dokumencie *Prognozy oddziaływania na środowisko* zastosowano metodę opisową oraz graficzną, co skutkowało przedstawieniem części tekstowej opracowania (treść Prognozy) oraz części graficznej – rysunek Prognozy wykonany na rysunku projektu planu.

1.5 Podstawy prawne i materiały wyjściowe

Podstawy prawne:

- *zagospodarowanie przestrzenne, prawo budowlane:*
 - ✓ uchwała Nr XLVII/269/2018 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 września 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 165 w miejscowości Wydrzyn;
 - ✓ ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r., poz. 1945);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2003 r., Nr 164, poz. 1587);
 - ✓ ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r., poz. 1202);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422 ze zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2222 ze zmianami);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r., poz. 124);
 - ✓ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994);
- *ochrona środowiska, ochrona przyrody:*
 - ✓ ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081);
 - ✓ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r., poz. 799 ze zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 ze zmianami);
 - ✓ ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2018 r., poz. 954);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz. U. z 2016 r., poz. 1399);
 - ✓ rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010, Nr 213, poz. 1397) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć

mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 817) – tekst jednolity Dz. U. z dnia 18 stycznia 2016 r., poz. 71;

- ✓ rozporządzenie Ministra Gospodarki z 26 września 2002 r. *w sprawie określenia urządzeń, w których mogły być wykorzystywane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska* (Dz. U. 2002 r., Nr 173, poz. 1416).
- *powierzchnia ziemi:*
 - ✓ ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161);
- *odpady:*
 - ✓ ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1454);
 - ✓ ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2018 r., poz. 992 ze zmianami);
- *gospodarka wodno-ściekowa:*
 - ✓ ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *prawo wodne* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1566 ze zmianami);
- *powietrze, hałas, pole elektromagnetyczne:*
 - ✓ rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów* (Dz. U. z 2003 r., Nr 192, poz. 1883).

Materiały wyjściowe, opracowania:

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarnożyły* (zwane dalej Studium...) przyjęte uchwałą Rady Gminy Czarnożyły Nr IV/12/2015 z dnia 27 stycznia 2015 r.;
- *Gmina Czarnożyły – opracowanie ekofizjograficzne* autorstwa mgr D. Sowy i A. Czaplińskiej, 2012, Łódź;
- *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Czarnożyły*, zatwierdzony uchwałą Nr XV/57/04 Rady Gminy w Czarnożyłach z dnia 29 marca 2004 roku (wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przyrodnicze);
- *Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 165 w miejscowości Wydrzyn* w granicach określonych uchwałą Nr XLVII/269/2018 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 września 2018 r.

1.6 Powiązania z innymi dokumentami

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarnożyły ze względu na zróżnicowanie strukturalne i funkcjonalne wyznaczyło na terenie gminy strefy przestrzenne, dla których przyjęto odmienne założenia dla realizacji polityki przestrzennej i kierunków rozwoju. Poszczególne strefy zostały podzielone na tereny, dla których ustalono kierunki zmian funkcjonalno – przestrzennych w zakresie zagospodarowania oraz użytkowania terenów.

Obszar stanowiący przedmiot opracowania położony jest w całości w obrębie strefy:

- zainwestowania obejmującej tereny o średniej i dużej presji antropogenicznej oraz zapewniającej realizację potrzeb mieszkańców w zakresie zamieszkania, rekreacji, wypoczynku, działalności usługowej i wytwórczej, komunikacji i infrastruktury. Pod względem ustalonej w Studium... przeważającej¹ funkcji są to tereny przeznaczone pod zabudowę zagrodową w gospodarstwach

¹ Czyli dominujący sposób zagospodarowania terenu. Oznacza to, iż dopuszczalne jest wprowadzanie dodatkowych funkcji uzupełniających, które nie kolidują z funkcją podstawową, nie pogarszają warunków życia mieszkańców oraz nie wpływają niekorzystnie na środowisko naturalne, przyrodnicze i kulturowe.

rolnych, hodowlanych i ogrodniczych z usługami związanymi z obsługą rolnictwa oraz z uzupełniającą funkcją w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (RMM) – znacząca powierzchnia analizowanego obszaru;

- ekosystemu obejmującej tereny otwarte, wolne od zabudowy lub o niewielkim stopniu przekształceń antropogenicznych wyłączonych z dalszego zainwestowania i zabezpieczających najcenniejsze walory i zasoby przyrodnicze gmin. Strefa ta jest istotna ze względu na zapewnienie odpowiedniego mikroklimatu, stosunków wodnych, gruntowych, bioróżnorodności środowiska przyrodniczego oraz podnosi jakość życia człowieka. Pod względem ustalonej w Studium... przeważającej funkcji są to tereny przeznaczone pod teren rolniczy (głównie użytki zielone) w dolinach rzek, cieków pełniący funkcje przyrodnicze i ekologiczne, z zakazem realizacji nowej zabudowy zagrodowej i zalesiania większych obszarów (Rz) – zachodnie krańce analizowanego obszaru.

Studium... postuluje, iż wyznaczanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę powinno mieć związek z rzeczywistymi potrzebami rozwojowymi miejscowości. Wzrost przestrzeni zurbanizowanej powinien być proporcjonalny do obecnego stanu jej zurbanizowania i potencjału rozwojowego.

Według ustaleń Studium... sposób zagospodarowania terenu nie może tworzyć kolizji przestrzennych z istniejącym zagospodarowaniem oraz z ekosystemem gminy. Akcentuje, iż przestrzenny i gospodarczy rozwój gminy powinien następować w sposób zrównoważony z dużym poszanowaniem zasobów i stanu środowiska. Głównym kierunkiem działań jest potrzeba zachowania wysokiej jakości środowiska przyrodniczego gminy, podejmowania działań nie pogarszających jego stanu oraz zapobiegania występowania negatywnego wpływu na środowisko.

Studium... wskazuje na terenie gminy Czarnożyły, a zatem i w granicach opracowania, na konieczność przestrzegania zasad ochrony poszczególnych elementów środowiska: powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, powierzchni ziemi i gleb, surowców mineralnych określonych w tym dokumencie, a także wskazuje na ochronę przed hałasem i promieniowaniem elektroenergetycznym niejonizującym oraz na konieczność ochrony przyrody i krajobrazu przy nowych sposobach użytkowania. Ważniejsze wytyczne Studium... do uwzględnienia przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego to:

- ograniczanie „niskiej emisji” poprzez wprowadzanie paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi (np. gaz przewodowy, olej opałowy lekki, energia elektryczna);
- wspieranie działań minimalizujących emisję zanieczyszczeń, m.in. wspieranie inwestycji polegających na modernizacji systemów grzewczych wykorzystujących odnawialne źródła energii, propagowanie wśród mieszkańców wykorzystania odnawialnych i ekologicznych źródeł energii;
- ochrona wód podziemnych przed jakościową i ilościową degradacją (m.in. dążenie do docelowego osiągnięcia co najmniej dobrego stanu wód podziemnych oraz racjonalizacja zużycia wody we wszystkich dziedzinach gospodarki);
- rozbudowa sieci wodociągowej równomiernie do stanu rozwoju przestrzennego i podejmowania nowych działań inwestycyjnych;
- obowiązek kanalizowania obszarów zurbanizowanych i przeznaczonych do urbanizacji, pierwszoplanowo należy kanalizować tereny wyposażone w sieć wodociągową;
- zakaz bezpośredniego zrzutu zanieczyszczeń do wód podziemnych i powierzchniowych;
- stosowanie nowoczesnych technologii wpływających na czystość i ilość odprowadzanych ścieków;
- wprowadzanie nasadzeń zieleni wysokiej i średniowysokiej wzdłuż ciągów komunikacyjnych;
- zwiększenie istniejących i wprowadzenie nowych pasów zadrzewień zieleni izolacyjnej w pobliżu inwestycji emitujących wysoki stopień uciążliwości akustycznej;
- ustawiczne ograniczanie uciążliwości prowadzonej działalności;
- stosowanie rozwiązań techniczno-organizacyjnych ograniczających hałas u źródła;
- uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uciążliwości wynikających z ruchu komunikacyjnego na drogach o wyższych klasach technicznych i zapewnienie odpowiedniej odległości dla nowej zabudowy.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla działki nr 165 w miejscowości Wydrzyn

Studium... nie jest aktem prawa miejscowego. Ustalenia przyjęte w tym dokumencie są jednak wiążące dla organów przy sporządzaniu planów miejscowych. Wymagane jest, aby nie naruszały one ustalonego w Studium... przeznaczenia terenów. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest zgodny ze Studium... wtedy, gdy wypełnia określone nakazy i zakazy lub je uszczegóławia. Dlatego dla omawianego terenu przyjęto ustalenia zgodne ze Studium....

Dla analizowanego obszaru obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego opracowany dla terenu całej gminy (Uchwała Nr XV/57/2004 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 29 marca 2004 roku), ale potrzeby inwestycyjne wymagają zmian w zapisach w/w planu.

Opracowanie ekofizjograficzne wykonane dla gminy Czarnożyły zawiera charakterystykę poszczególnych elementów środowiska uwzględniając ich wzajemne powiązania, w tym z otoczeniem. Przedstawia prawnie chronione zasoby przyrodnicze. Określa obecny stan środowiska i uwidatnia główne jego źródła uciążliwości i zagrożeń oraz możliwości ich ograniczania. Ocenia odporność środowiska na degradację i jego zdolności do regeneracji oraz stan ochrony i użytkowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Analizuje zgodność dotychczasowego sposobu zagospodarowania z uwarunkowaniami przyrodniczymi oraz ocenę i prognozę dalszych zmian zachodzących w środowisku.

Dokument ten określa przyrodnicze uwarunkowania dla kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej. Definiuje ograniczenia dla rozwoju różnych funkcji użytkowych, w tym wynikające z potrzeby ochrony zasobów środowiska lub możliwości uciążliwości i zagrożeń dla środowiska. Dokonuje oceny przydatności dla potrzeb budownictwa.

Jako podsumowanie zawiera wytyczne dla opracowywanych studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W celu ochrony i zachowania prawidłowego funkcjonowania środowiska przyszłe opracowania planistyczne powinny uwzględniać wrażliwości środowiska i potrzeby zabezpieczenia jego stanu. Ich realizacja będzie znaczącym krokiem gminy w zakresie realizacji polityki zrównoważonego rozwoju w zakresie gospodarki przestrzennej. Ustalenia Studium... oraz przyszłych projektów MPZP powinny być kompromisem łączącym ochronę poszczególnych wartości środowiskowo-przyrodniczych wraz z możliwościami zapewniającymi lokalny rozwój gospodarczy.

W Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Czarnożyły, zatwierdzonym uchwałą Nr XV/57/04 Rady Gminy w Czarnożyłach z dnia 29 marca 2004 roku (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2004 r., Nr 164, poz. 1494), określono ogólne ustalenia z zakresu ochrony środowiska, w tym:

- zakaz:
 - ✓ realizowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
 - ✓ emisji do powietrza zanieczyszczeń o charakterze odorowym;
 - ✓ prowadzenia działalności gospodarczej o uciążliwości wykraczającej poza granice działki lub działek do których inwestor posiada tytuł prawny;
 - ✓ wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu.
- obowiązek:
 - ✓ gromadzenia i selekcji odpadów na posesjach w urządzeniach przystosowanych do ich gromadzenia;
 - ✓ zachowania walorów środowiska przyrodniczego, w tym zieleni znajdującej się na terenie działek: istniejącej zieleni wysokiej, pojedynczych drzew, zadrzewień śródpolnych i przydrożnych.

Wprowadzono liczne ustalenia konserwatorskie mające na celu ochronę dóbr kultury i krajobrazu kulturowego.

Określono przeznaczenie poszczególnych terenów oraz ogólne i szczegółowe warunki ich zabudowy i zagospodarowania. Wyznaczono zasady obsługi w zakresie układu komunikacyjnego oraz infrastruktury technicznej.

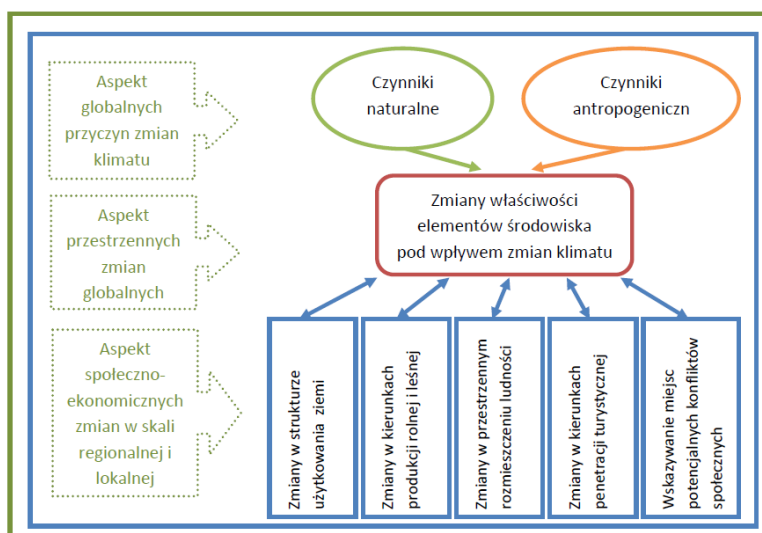
Analizowany teren przeznaczono pod obiekty i urządzenia obsługi gospodarki rolnej (zlewnie mleka)

wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi.

Do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Czarnożyły została wykonana prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze (mgr inż. M. Wiśniewska, maj 2003).

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do roku 2020 w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach, tj.: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Należy minimalizować podatność na ryzyko związane ze zmianami klimatu, uwzględniając m.in. ten aspekt na etapie planowania inwestycji. Konieczne jest opracowanie planów szybkiego reagowania na wypadek katastrof klimatycznych (powódzie, susze, fale upałów) - by instytucje publiczne mogły nieść natychmiastową pomoc poszkodowanym oraz konieczne jest wyznaczenie działań, z punktu widzenia ekonomicznego realizowanych jako pierwsze. Należy pierwszoplanowo przeciwdziałać zagrożeniom zdrowia i życia ludzi oraz szkodom o nieodwracalnych skutkach (np. w postaci utraty dóbr kultury, rzadkich ekosystemów).

Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego (rys. 1), które w skrajnym przypadku mogą generować konflikty społeczne i ograniczać możliwości rozwoju. Dlatego też przystosowanie polskiej przestrzeni do nowych uwarunkowań klimatycznych i związanych z tym zjawisk jest obecnie jednym z najważniejszych wyzwań administracji szczebla centralnego, ale także regionalnego i lokalnego.

Rys. 1. Wpływ zmian klimatu na sposób funkcjonowania systemu społeczno-gospodarczego w kontekście przestrzennym

Źródło: Ministerstwo Środowiska, „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020” z perspektywą do roku 2030, 2013, Warszawa (za B. Degórska, M. Degórski, „Klimatyczne aspekty rozwoju miast i urbanizacji przestrzeni”, 2012, IGIPZ PAN, Warszawa)

Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe zawiera m.in. wskazówki dotyczące włączania problematyki zmian klimatu z elementami różnorodności biologicznej do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ). Jednym z jej zadań jest bowiem zarządzanie konfliktami i efektami synergii między zmianami klimatu (łagodzenie i adaptacja), różnorodnością biologiczną i innymi kwestiami środowiskowymi. W SOOŚ należy dokonać wszechstronnej analizy powiązań między łagodzeniem zmian klimatu, adaptacją do nich a także innymi kwestiami środowiskowymi. Jest to szczególnie istotne w przypadku planów zagospodarowania przestrzennego, które w ogólny sposób określają cele dotyczące zmian klimatu.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla działki nr 165 w miejscowości **Wydrzyn**

Powyższy dokument zwraca uwagę, iż uwzględnianie zmian klimatu i różnorodności biologicznej w kontekście strategicznej oceny oddziaływania na środowisko niesie ze sobą liczne wyzwania. Wynika to ze złożoności zagadnień dotyczących zmian klimatu i związanych z nimi związków przyczynowo-skutkowych oraz długofalowego charakteru skutków zmian i ich tendencja do kumulowania się w czasie. Ważny jest też czynnik niepewności, który jest obecny w każdym procesie decyzyjnym.

Poradnik... definiuje przykładowe problemy związane ze zmianami klimatu i różnorodnością biologiczną warte uwzględnienia w ramach SOOŚ.

Tabela 1 Przykłady głównych problemów powiązanych ze zmianami klimatu i różnorodnością biologiczną koniecznych do uwzględnienia w ramach SOOŚ

Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Różnorodność biologiczna
✓ Zapotrzebowanie na energię w przemyśle i budownictwie	✓ Fale upałów	✓ Degradacja ekosystemów i ich potencjału do dostarczania usług ekosystemów
✓ Emisje gazów cieplarnianych w budownictwie, gospodarce odpadami i z transportu oraz związane z generacją energii	✓ Susze	✓ Utrata siedlisk, ich fragmentacja
✓ Sposób użytkowania gruntów i jego zmiana	✓ Zarządzanie ryzykiem powodziowym	✓ Utrata różnorodności gatunków
✓ Leśnictwo i różnorodność biologiczna	✓ Ekstremalne opady	✓ Utrata różnorodności genetycznej
✓ Tereny chronione	✓ Burze i silne wiatry	

Źródło: Ministerstwo Środowiska Departament Zrównoważonego Rozwoju, Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe, Warszawa, 2015

Akcentuje, iż kluczową odpowiedzią na zmiany klimatu winno być zwiększanie odporności na zmiany klimatu poprzez działania adaptacyjne, czyli działania zmniejszające podatność na zmiany klimatu i zmienność klimatu takie jak m.in.: specyfikacja materiałów, drenaż, ochronne struktury inżynieryjne, retencja i dystrybucja wód, umocnienia brzegowe, planowanie strategiczne, odpowiednie planowanie przestrzenne, planowanie zagospodarowania terenu, zazielenianie obszarów miejskich.

Jednocześnie dokument ten podkreśla, iż w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko warto uwzględnić nie tylko oddziaływanie planu/programu na klimat i zmiany klimatu, jak również oddziaływanie zmieniających się warunków klimatycznych na plan/program i jego realizację.

Konieczność uwzględniania łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do jego zmian w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko spowodowana jest obserwowanymi w ostatnich dziesięcioleciach skutkami zmian klimatu, polegającymi m. in. na wzroście temperatury oraz zwiększeniu częstotliwości i skali ekstremalnych zjawisk pogodowych. Zmiany klimatu należy postrzegać, jako potencjalne ryzyko, które powinno być brane pod uwagę przy projektowaniu i redagowaniu zapisów planu miejscowego.

2. STAN ISTNIEJĄCY - analiza i ocena

2.1 Charakterystyka istniejącego stanu środowiska²

Rzeźba

Gmina Czarnożyły leży w Polsce Środkowej, na południowo-zachodnich krańcach województwa łódzkiego. Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego (1998) mieści się w obrębie

² Opracowano na podstawie *Gmina Czarnożyły – opracowanie ekofizjograficzne*, 2012 r.

mezoregionu Wysoczyzna Złoczewska – część zachodnia gminy i Kotliną Szczercowska – część wschodnia gminy należących do makroregionu Nizina Południowowielkopolska, położonych w granicach podprovincji (regionu) Nizin Środkowopolskich, stanowiącej część prowincji – Niz Środkowoeuropejski.

Analizowany obszar położony jest w obrębie Wysoczyzny Złoczewskiej, która leży na międzyrzeczu górnej Proсны i Warty. Jest to obszar zdenudowanej (równinnej) wysoczyzny polodowcowej, ukształtowanej w wyniku procesów akumulacji i erozji z okresu recesji lodowca stadiału Warty zlodowacenia środkowopolskiego.

Na tle krain wyznaczonych przez Dylikową (1973) obszar gminy leży na Kotlinie Szczercowskiej usytuowanej na pograniczu Równiny Szadkowskiej oraz Równiny Piotrkowskiej.

Powierzchnia obszaru gminy została ukształtowana w młodszym czwartorzędzie. Na całym obszarze dominuje krajobraz staroglacjalny (zgodnie z podziałem wg J. Kondrackiego) z licznie występującymi cechami rzeźby związanej z akumulacją lodowcową stadiału Warty (procesy glacialne) przeobrażonej w warunkach interglacjalnych, peryglacjalnych i holocenijskich. Decydującą rolę odegrały czynniki denudacyjne

Stopień urozmaicenia powierzchni gminy jest niewielki. Znaczny obszar gminy posiada mało urozmaiconą rzeźbę terenu określaną jako płaskorówninną (spadki do 1%) oraz lekko falistą i lekko pagórkowatą (spadki 1-3%). Ok. 90% powierzchni gminy leży na wysokości 165 – 185 m n.p.m. Tylko niewielki obszar w północno – wschodniej i zachodniej części gminy zaliczyć można do typu rzeźby falistej pagórkowatej (spadki 3-5% i powyżej). Są to równocześnie tereny najwyższej wyniesione osiągając najwyższą wysokość rzędu 197,0 m n.p.m. (sołectwo Emanuelina).

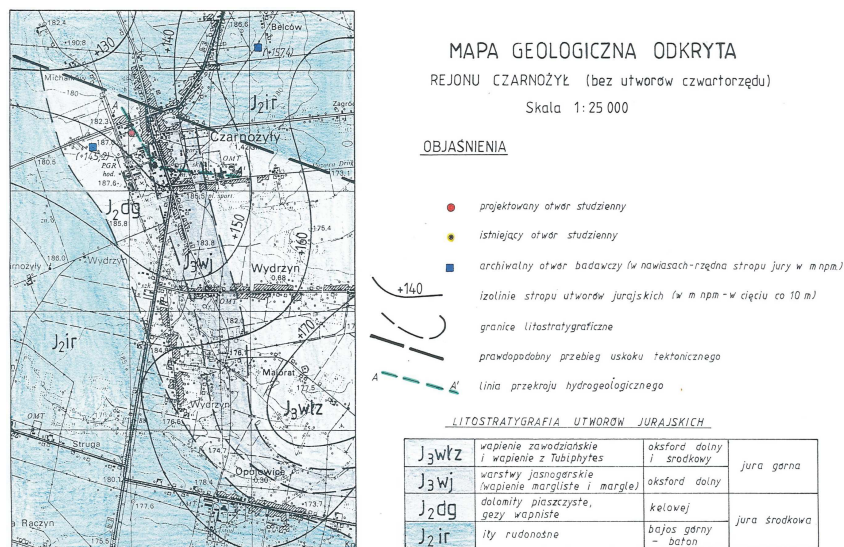
Analizowany obszar wyniesiony jest na poziomie 181,25 m n.p.m.

Budowa geologiczna i grunty

Gmina Czarnożyły położona jest w brzeżnej, północno – wschodniej części monokliny przedsudeckiej, obejmującej południowo – zachodnią część województwa łódzkiego oraz zbudowanej z pasmowo ułożonych formacji jurajskich. Podłoże zostało skonsolidowane podczas fałdowań kaledońskich i waryscyjskich (hercyńskich), a pokrywa platformowa zaczęła się rozwijać od górnego permu (cechsztynu) i powstawała przez całą erę mezozoiczną.

Mezozoiczne podłoże w obrębie gminy jest słabo rozpoznane z powodu małej ilości odpowiednio głębokich i dobrze udokumentowanych otworów wiertniczych. Budowa geologiczna szczegółowo rozpoznana została jedynie w centralnej części gminy - rejon Czarnożył (rys. 2). Utwory mezozoiczne występują w postaci ility rudonośnych, dolomitów piaszczystych oraz gezów wapnistych wieku jury środkowej, zalegających pod wapieniami wieku górnourajskiego. Miąższość poszczególnych utworów jest bardzo zróżnicowana, od kilkunastu metrów do ok. 200 m dla najstarszych utworów jurajskich (ility rudonośne).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla działki nr 165 w miejscowości Wydrzyn

Rys. 2. Mapa geologiczna odkryta rejonu wsi Czarnożyły

Źródło: Aneks do dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędowych w kat. „B” dla potrzeb wodociągu wiejskiego, otwór nr II, miejscowość Czarnożyły, 1993 r. (na podstawie „Regionalnej dokumentacji hydrogeologicznej rej. Wielunia (...)”, Łódź, 1986 r. oprac. inż. Jerzy Balwierz)

Powierzchnia stropu utworów mezozoicznych obniża się od ok. 170 m n.p.m. na południe od wsi Wydrzyn do ok. 130 m n.p.m. na północ od Czarnożył. Na analizowanym obszarze – ok. 150 m n.p.m. Oznacza to, iż ich strop jest bardzo zróżnicowany i kształtuje się na głębokości od ok. 10 m p.p.t. (Wydrzyn) do nawet 60 m p.p.t. Na analizowanym obszarze – ok. 35 m n.p.m.

Na osadach mezozoicznych zalegają osady trzeciorzędowe, które nie stanowią ciągłej pokrywy na obszarze gminy. Wykształciły się one w postaci iłłów, mułków, piasków, żwirów oraz glin piaszczystych i glin zwiertzelinowych. W centralnej części gminy na utworach wieku jurajskiego bezpośrednio zalegają utwory czwartorzędowe (brak jest osadów trzeciorzędowych).

Zatem podłoże dla utworów czwartorzędowych, budujących powierzchnię warstwę obszaru gminy, stanowią utwory wieku jurajskiego i trzeciorzędowego. Na terenie gminy Czarnożyły brak jest utworów starszych niż osady czwartorzędowe. Utworami powszechnie odsłaniającymi się na powierzchni gminy są osady czwartorzędowe tworzące zwartą pokrywę o zróżnicowanej miąższości, uzależnionej od morfologii terenu i powierzchni stropowej starszych osadów oraz zróżnicowanej morfogenezie (osady glacialne, peryglacialne, holocenijskie).

W powierzchniowej budowie geologicznej gminy główną rolę odgrywają złożone przez lądolody środkowopolskie, szczególnie w obrębie wysoczyzn, osady glacialne, powstałe podczas vistulianu osady peryglacialne oraz holocenijskie osady wypełniające przede wszystkim doliny rzeczne i zagłębienia. Największe powierzchnie zajmują osady glacialne, a najmniejsze – osady holocenijskie.

Osady czwartorzędowe tworzą pokrywy o miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów – w okolicach miejscowości Czarnożyły (ok. 35-50 m). Wykształcone są one w postaci utworów piaszczysto-żwirowych oraz gliniastych. Uwzględniając morfologię reprezentowane są one głównie przez glinę piaszczystą i zwałową lub z wkładkami piasków, żwirów i głazików; piaski o różnej granulacji (drobno-, średnio-, gruboziarniste) miejscami mułkowate, pylaste lub z wkładkami węgla brunatnego, ily; żwir; pyły; mułki ilaste i gliniaste; ily, miejscami piaszczyste; torfy.

Utworami czwartorzędowymi odsłaniającymi się na powierzchni analizowanego obszaru są piaski i żwiry sandrowe.³

³ Zgodnie z mapą geologiczną 1:500 000 udostępnianej online przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy pod adresem <http://m.bazagis.pgi.gov.pl/cbdg> (dostęp 25.01.2019 r.).

Na analizowanym obszarze nie występują udokumentowane zasoby surowców mineralnych.

Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Czarnożyły położona jest w dorzeczu Odry, w zlewni Warty. Podstawowymi odbiornikami wód z terenu gminy jest Oleśnica wraz z Dopływem spod Nietuszyny oraz Pyszna z Dopływem z Gromadziec. Odwodnienie gminy odbywa się w kierunku północno-wschodnim i północnym. Generalnie ciek obszaru gminy płyną zgodnie z nachyleniem terenu.

Głównym ciekim na terenie gminy Czarnożyły jest Oleśnica przepływająca w zachodniej części gminy i będąca lewobrzeżnym dopływem Warty. Drugim ważnym odbiornikiem wód na terenie gminy jest Pyszna będąca prawobrzeżnym dopływem Oleśnicy (uchodzi poza granicami gminy Czarnożyły). Przepływa ona głównie wzdłuż południowej granicy gminy i fragmentem wschodniej.

Naturalna sieć rzeczna na terenie gminy w dużym stopniu została poddana działaniom regulacyjnym i obecne stosunki wodne są bardzo przeobrażone. Większość cieków została uregulowana i pełni rolę rowów melioracyjnych.

Na terenie gminy brak jest większych zbiorników wód stojących, zarówno naturalnych jak i sztucznych. W ramach realizacji na terenie województwa łódzkiego programu małej retencji została zgłoszona potrzeba budowy we wschodniej części gminy zbiornika retencyjnego „Stawek” o powierzchni zalewu 74,4 ha. Ze względu na znaczną odległość od granic analizowanego obszaru, jego realizacja nie powinna mieć wpływu na zmiany warunków wodnych na przedmiotowym terenie.

Na analizowanym obszarze brak jest wód powierzchniowych płynących i stojących. Nie mniej jednak na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż wzdłuż zachodniej granicy przebiega rów melioracyjny R-B-1.

Na terenie gminy Czarnożyły w myśl aktualnych przepisów *Prawa Wodnego* żadna rzeka nie stwarza zagrożenia powodziowego. Dla Oleśnicy i Pysznej dotychczas nie zostały sporządzone opracowania mające służyć ochronie powodziowej (studium przeciwpowodziowe). W ramach Wstępnej Oceny Ryzyka Powodziowego (grudzień 2011 r.) obie rzeki zostały zakwalifikowane do sporządzenia mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego w II etapie planistycznym. Nie mniej jednak w zasięgu den dolin rzecznych występują lokalne podmokłości utrzymujące się przez znaczną część roku. Ze względu na znaczne odległości analizowanego obszaru od koryt w/w rzek zagrożenie powodziowe na badanym terenie nie występuje.

Cały analizowany obszar położony jest w zasięgu zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) – rzecznych Nr RW6000171818893 *Pyszna do Dopływu z Gromadziec*. Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*⁴ w/w JCWP została ostatecznie zaliczona do silnie zmienionych części wód. Aktualny jej stan został określony jako zły.

W „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*” dla jednolitych części wód powierzchniowych zostały ustalone cele środowiskowe z uwzględnieniem ich aktualnego stanu.⁵ Dla JCWP, w obrębie którego położony jest analizowany obszar ustalono dobry potencjał ekologiczny i dobry stan ekologiczny. Nie mniej jednak aktualny stan / potencjał JCWP został określony jako zły i osiągnięcie wyznaczonych celów środowiskowych w wyznaczonym czasie jest zagrożone.

Od 2010 r. na terenie województwa łódzkiego prowadzony jest monitoring Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) rzecznych, w tym również JCWP *Pyszna do Dopływu z Gromadziec* (punkt pomiarowo-kontrolny zlokalizowany w miejscowości Stawek (gmina Czarnożyły)). Monitoring w 2017 r. wykazywał umiarkowany potencjał ekologiczny.⁶

⁴ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

⁵ Przy wyznaczaniu celów środowiskowych brano pod uwagę ocenę stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego dokonaną na podstawie dostępnych danych monitoringowych z lat 2010-2012

⁶ Na podstawie *Oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych województwa łódzkiego badanych w roku 2017; 2018*; WIOŚ w Łodzi; Łódź.

Według regionalizacji hydrogeologicznej B. Paczyńskiego (1995) gmina Czarnożyły leży w XII śląsko – krakowskim regionie hydrologicznym – rejon XII3A – kaliski. Wody podziemne poziomów użytkowych (pierwszy poziom wodonośny) występują w utworach jurajskich (górnourajskich wapieniach) oraz czwartorzędowych.

Głębokość występowania pierwszego poziomu wodonośnego jest ściśle uzależniona od morfologii terenu i jego budowy geologicznej,⁷ a także od zróżnicowania litologicznego osadów.

Najpłytsze występowanie zwierciadła wód – generalnie do 2 m p.p.t. związane jest z osadami holoceniowymi w obrębie den dolin rzecznych i obniżeń. Symetrycznie w stosunku do dolin głębokość występowania pierwszego poziomu wodonośnego wzrasta do poziomu 2 – 5 m p.p.t. oraz 5-10 m p.p.t.

Wody podziemne obszaru gminy Czarnożyły mające znaczenie użytkowe, ściśle wiążą się z utworami wieku jurajskiego i czwartorzędowego. Głównym użytkowym poziomem wodonośnym jest poziom czwartorzędowy, ujmowany przez wodociąg wiejski oraz niektóre obiekty usługowe, produkcyjne i rolnictwo. Występuje on w osadach piaszczysto – żwirowych, w obrębie którego można wyróżnić dwie (lokalnie trzy) warstwy wodonośne:

- I warstwa wodonośna - wody gruntowe związane z piaskami przypowierzchniowymi występujące w obrębie dna dolin; cechuje się swobodnym zwierciadłem wody;
- II warstwa wodonośna – wody związane z utworami piaszczysto – żwirowymi, lokalnie występującymi w soczewkach śródglinowych, o swobodnym zwierciadle wody (z wyjątkiem miejsc występowania soczewek glin lokalnie napinających zwierciadło wody) występującym na głębokości od 5 do 10 m p.p.t. w Czarnożyłach;
- III warstwa wodonośna (podglinowa) – są to wody o napiętym zwierciadle wody stabilizującym się na poziomie od 10 do 20 m p.p.t. w Czarnożyłach; lokalnie może występować więź hydrologiczna pomiędzy II i III warstwą wodonośną.

Wody III warstwy wodonośnej wieku czwartorzędowego, ze względu na brak izolacji, łączą się z wodami podziemnymi występującymi w utworach wieku jurajskiego, których wodonośność jest zróżnicowana i zależna od poziomu spękania skał.

Obszar badań zaopatrywany jest w wodę bieżącą z gminnej sieci wodociągowej, a dokładne z ujęcia wody w Czarnożyłach ujmującego wody wieku czwartorzędowego znajdującego się w nieznaczonej od jego granic. Sieć wodociągowa ϕ 110 biegnie w pasie drogi gminnej nr 117456E stanowiącej bezpośrednią granicę od południa.

Przez teren gminy Czarnożyły przebiegają granice Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 325 - zbiornik Częstochowa (W). Jest to zbiornik udokumentowany w 2008 r. w utworach porowo-szczelinowych jury środkowej. Posiada on „*Dokumentację określającą warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszarów ochronnych zbiornika wód podziemnych Częstochowa /W/ - GZWP nr 325*”.

Analizowany teren położony jest poza zasięgiem GZWP nr 325.

Według nowego podziału Polski na 172 Jednolite Części Wód Podziemnych, który obowiązuje od 2016 r., gmina Czarnożyły leży w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych - nr PLGW600082. Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych, natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych. W/w JCWPd odznacza się dobrym stanem chemicznym i ilościowym. Nie ustalono odstępstw.

W 2016 r. została przeprowadzona aktualizacja *Programu wodno-środowiskowego kraju (PWŚK)*, mająca na celu weryfikację stopnia realizacji i skuteczności działań zaplanowanych w zatwierdzonym w 2010 r. PWŚK oraz wskazanie zaktualizowanych działań podstawowych i uzupełniających dla JCWP

⁷ Do ukształtowania powierzchni terenu nawiązuje przebieg hydroizobat, które obrazują głębokość od powierzchni terenu do pierwszego zwierciadła wód podziemnych.

i JCWPd, których realizacja zapewni osiągnięcie założonych celów środowiskowych. Są to m.in. poniższe grupy działań:

- badanie i monitorowanie środowiska wodnego,
- analiza stanu zlewni,
- opracowanie warunków korzystania z wód zlewni,
- badanie i monitorowanie środowiska wodnego,
- przegląd pozwoleń wodnoprawnych,
- indywidualne ustalenie celu środowiskowego,
- działania porządkujące system gospodarki ściekowej,
- optymalizacja zużycia wody,
- realizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych,
- kształtowanie naturalnych warunków hydrologicznych oraz ochrona ekosystemów i zachowanie różnorodności biologicznej,
- ograniczenie wpływu presji morfologicznej,
- działania rekultywacyjne,
- ograniczenie wpływu biogenów z terenów rolniczych.

Na terenie gminy Czarnożyły brak punktów pomiarowych sieci krajowej i regionalnej monitoringu wód podziemnych. Nie zostały również wyznaczone obszary OSN.⁸

W 2003 r. Ministerstwo Środowiska opracowało "Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych", który obejmuje szczegółowy wykaz aglomeracji powyżej 2 000 RLM⁹, gdzie należałoby wybudować oczyszczalnię ścieków i sieć kanalizacyjną. Program ten został opracowany w celu sprawnej realizacji zobowiązań, jakie podjęła RP w Traktacie Akcesyjnym z UE w 2004 r. Zgodnie z tym zobowiązaniem wszystkie aglomeracje o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2 000 powinny być wyposażone w oczyszczalnię ścieków oraz w odpowiednio rozbudowaną sieć kanalizacyjną do końca 2015 r.

Na terenie gminy Czarnożyły gospodarka ściekowa systematycznie się rozwija. Jej stan jest bardzo zadowalający i wraz z rozbudową sieci ulega systematycznej poprawie. Funkcjonuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków typu BIOBLOK 300, której wielkość w RLM w 2016 r. wyniosła 2239.¹⁰ Osiągnęła ona już zakładaną przepustowość Q śr.d = 250 m³/d, dlatego też obecnie opracowywany jest projekt jej rozbudowy. Ścieki po oczyszczeniu odprowadzane są do rowu melioracyjnego R-1/6 (hm 9+80, dz. nr 1133/2). Do chwili obecnej wybudowano ponad 70% docelowych kanałów sanitarnych. Projektowana jest dalsza rozbudowa sieci, która obejmować będzie wszystkie tereny wiejskie o zwartej zabudowie.

Obszar badań wyposażony jest w gminną sieć kanalizacji sanitarnej ϕ 200, w pasie drogi gminnej nr 117456E stanowiącej bezpośrednią granicę od południa.

Warunki glebowe

Konsekwencją rzeźby, budowy geologicznej i stosunków wodnych jest wytworzenie się określonych typów gleb. O charakterze pokrywy glebowej w znacznym stopniu decydują utwory powierzchniowe. Na analizowanym obszarze skałą macierzystą są osady plejstocenyjskie w postaci piasków i żwirów sandrowych.

Warstwa glebowa ma grubość do ok. 0,5 m. Uwzględniając materiał z którego powstaje gleba na analizowanym obszarze z piasków gliniastych lekkich pylastych i piasków luźnych wykształciły się gleby bielcowe i pseudobielcowe.¹¹ Nie mniej jednak pierwotna gleba analizowanego obszaru w wyniku działalności człowieka uległa zniszczeniu. Doszło do przemieszania poziomów genetycznych gleb, czy nawet usunięcia poziomu próchnicznego. W ewidencji gruntów teren sklasyfikowany jako teren B.

⁸ Zgodnie ze „Sprawozdaniem z monitoringu regionalnego zwykłych wód podziemnych na terenie województwa łódzkiego w 2017 roku”, 2018, WIOŚ, Łódź

⁹ RLM - równoważna liczba mieszkańców

¹⁰ <https://bdl.www.stat.gov.pl> (dostęp 25.01.2019 r.)

¹¹ Na podstawie portalu map glebowo-rolniczych udostępnionego w ramach geoportalu łódzkiego (dostęp na 25.01.2019 r.)

Warunki klimatyczne

Gmina Czarnożyły leży w zasięgu oddziaływania klimatu umiarkowanego przejściowego. Klimat wykazuje cechy charakterystyczne dla Niżu Polskiego. Leży w granicach XVII regionu klimatycznego, tj. regionu środkowopolskiego, w strefie tzw. cyrkulacji zachodniej i południowo-zachodniej.

Ukształtowanie terenu nie stanowi przeszkody dla przepływu mas powietrza różnego pochodzenia. Powoduje to znaczną zmienność warunków pogodowych.

Główne dane charakteryzujące klimat gminy Czarnożyły:

- w ciągu roku przeważa równoleżnikowa cyrkulacja mas powietrznych ze szczególną preferencją wilgotnych mas polarnomorskich, napływających z sektora zachodniego (45% dni w ciągu roku); masy powietrza polarnokontynentalnego stanowią 38% dni w ciągu roku;
- w skali roku przeważają wiatry zachodnie – 20% i południowo-zachodnie – 10% wiatrów rocznie o zróżnicowanych prędkościach;
- najczęściej dni z wiatrem notuje się wczesną wiosną i późną jesienią, pogoda bezwietrzna występuje w sierpniu;
- średnia miesięczna prędkość wiatru wynosi 2,9 m/s; wiatry słabe o prędkości ok. 2,5 m/s dominują latem (lipiec, sierpień), zaś silne 4-8 m/s, z przewagą wiatrów 6-8 m/s występują w okresie zimowym;
- średnia roczna suma opadów waha się od 580 mm do 600 mm, przy czym średnia najwyższa wynosi ok. 920 mm, a najniższa ok. 370 mm; w ciągu roku największe sumy opadów przypadają w lipcu i sierpniu, a najniższe – w styczniu, marcu i październiku; udział opadów półroczna letniego (kwiecień - wrzesień) w rocznej sumie opadów wynosi aż 65%;
- średnia liczba dni z opadami śnieżnymi wynosi 45, a długość zalegania pokrywy śnieżnej waha się od 30 do 60 dni;
- średnia wartość zachmurzenia nad gminą Czarnożyły wynosi 6,6, przy średniej dla całej Polski na poziomie 6,4;
- roczna suma całkowitego promieniowania słonecznego kształtuje się w granicach 81,4 kcal/cm²; a średnie usłonecznienie w ciągu dnia wynosi 4,6 godzin;
- średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 8,0°C; najzimniejszym miesiącem jest luty – (- 2,7)°C, a najcieplejszym lipiec – (+18,0)°C;
- zależny od temperatury okres wegetacyjny roślin wynosi ok. od 216 do 240 dni w roku; bezmroźny okres trwa blisko 127 dni.

Ogólne cechy przedstawionego wyżej klimatu gminy Czarnożyły ulegają zróżnicowaniu na tzw. topoklimaty w zależności od lokalnych warunków, tj. rzeźba terenu, rodzaj i pokrycie podłoża, głębokość zalegania wód gruntowych, zabudowa, rodzaj zagospodarowania przestrzeni. Największy wpływ ww. czynników jest zauważalny w dniach o pogodzie wyżowej – zwłaszcza bezchmurnej i bezwietrznej (w czasie dni pochmurnych oddziaływanie to prawie nie występuje).

Obszar objęty ustaleniami mpzp posiada przeciętne warunki topoklimatyczne. Charakteryzuje się dobrymi i przeciętnymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi oraz bardzo dobrymi warunkami przewietrzania terenu.

Warto tutaj zaznaczyć, iż trzy ostatnie dziesięciolecia wskazują na znaczne zmiany klimatu w Polsce. Obserwowany jest wzrost temperatury powietrza (silniejszy w zimie, a słabszy w lecie) – tendencje spadkowe liczby dni mroźnych i bardzo mroźnych. Z roku na rok sumy opadów odznaczają się znaczną zmiennością – występowaniem bardziej i mniej wilgotnych okresów w krótkich odstępach czasu. Wśród zjawisk termicznych niekorzystnych i uciążliwych dla ludności, środowiska i gospodarki szczególnie dotkliwe są fale upałów.

Ponadto coraz bardziej zauważalne jest nasilenie się ekstremalnych zjawisk pogodowych (nawalne deszcze, powódzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, trąby powietrzne, osuwiska, itp.), które zmieniają dynamikę cech klimatu w Polsce.

Na większości obszaru Polski nastąpiła zmiana struktury opadów. Zaobserwowano wzrost liczby dni z opadem o dużym natężeniu, szczególnie w południowej części kraju. W części wschodniej wydłuża się zaś okres bezdeszczowy, co staje się przyczyną suszy (w tym hydrogeologicznej).

Obserwuje się coraz częstsze pojawianie się bardzo dużych prędkości wiatrów trwających wiele godzin lub nawet kilka dni. W okresie chłodnej pory roku (X-IV) wyróżnia się wzmożony udział prędkości wiatru w porywach powyżej 17 m/s stanowiących znaczne zagrożenie. W okresie lata (VI-VII) pojawiają się natomiast huraganowe prędkości wiatru.¹²

Wg monitoringu zanieczyszczeń gazowych powietrza przeprowadzanego na terenie województwa łódzkiego, w 2017 r. na terenie gminy Czarnożyły nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń dla SO₂, NO₂, CO, benzenu, O₃. Ze względu na rolniczy charakter gminy zanieczyszczenia pyłowe - stężenie pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} były poniżej wartości dopuszczalnych. Zgodnie z matematycznym modelowaniem jakości powietrza, doszło natomiast do przekroczenia średniorocznych wartości stężenia benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ w centralnej (w tym analizowany obszar) i południowej części gminy ze względu na bliskie sąsiedztwo z Wieluniem.¹³

Według *Rocznej oceny jakości powietrza* gmina Czarnożyły leży w strefie łódzkiej obejmującej województwo łódzkie prócz aglomeracji łódzkiej. W strefie tej ze względu na ochronę zdrowia stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}, poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz poziomu docelowego i celu długoterminowego ozonu O₃. Nadano jej klasę C, a dla poziomu celu długoterminowego ozonu - D2¹⁴ oraz wskazano obszary zakwalifikowane do sporządzenia programu ochrony powietrza.

Gminę Czarnożyły zakwalifikowano do programów ochrony powietrza pod względem dwóch wskaźników - poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz poziomu celu długoterminowego ozonu.

W 2017 r. dla obszaru gminy Czarnożyły obowiązywał program ochrony powietrza, których celem jest osiągnięcie poziomu dopuszczalnego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀. Został on zatwierdzony uchwałą Sejmiku Województwa Łódzkiego z kwietnia 2013 roku.¹⁵

Ze względu na ochronę roślin w strefie łódzkiej nie występowało przekroczenie dopuszczalnych wartości stężeń dla NO_x, SO₂ i poziomu docelowego ozonu O₃. Natomiast, podobnie jak w roku ubiegłym, na terenie całego województwa stwierdzono przekroczenie poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu O₃ i nadano jej klasę D2. W październiku 2014 roku Sejmik Województwa Łódzkiego podjął uchwałę w sprawie planu działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej w celu zmniejszenia ryzyka wystąpienia przekroczeń

¹² Diagnoza na podstawie „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020” z perspektywą do roku 2030, 2013, Ministerstwo Środowiska, Warszawa

¹³ Zgodnie z „Raportem o stanie środowiska w województwie łódzkim” (na podstawie badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2017 r.), 2018, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Łódź

¹⁴ Klasa może oznaczać jednak np. lokalny problem związany z daną substancją i nie powinna być utożsamiana ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy.

¹⁵ Uchwałą nr XXXV/690/13 z dnia 26 kwietnia 2013 roku w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy w woj. łódzkim w celu osiągnięcia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego i poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz planu działań krótkoterminowych. Nazwa strefy: strefa łódzka. Kod strefy: PL1002. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 2 lipca 2013 r., poz.3471), zmieniona uchwałą Sejmiku Województwa Łódzkiego nr XLII/778/13 z 25 listopada 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 9 stycznia 2014 r., poz. 106) oraz nr LIII/945/14 z 28 października 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Łódz. z dnia 11 grudnia 2014 r. poz. 4557) w sprawie zmiany uchwały nr XXXV/690/13 z 26 kwietnia 2013 roku w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy w województwie łódzkim w celu osiągnięcia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego i poziomu docelowego benzo(a)pirenu, zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz planu działań krótkoterminowych. Nazwa strefy: strefa łódzka. Kod strefy: PL1002.

poziomu alarmowego i poziomu docelowego ozonu przyziemnego oraz ograniczenia skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.¹⁶

Szata roślinna i świat zwierząt

Według podziału geobotanicznego Polski (Szafer, 1977) gmina Czarnożyły (obszar objęty opracowaniem) leży w granicach państwa Holarktyka - obszaru Eurosyberyjskiego - prowincji Środkowo-Europejskiej Nizowo-Wyżynnej - działu Bałtyckiego - poddziału Pasa Wyżyn Środkowych - krainy Północnych Wysoczyzn Brzeźnych - okręgu Widawskiego.

Generalny, morfologiczny podział gminy i uwarunkowania przyrodnicze odzwierciedlają intensywność pokrycia terenu szatą roślinną, zwłaszcza zielenią wysoką, jak również jej charakter. W związku z historycznie i przyrodniczo uwarunkowanym rozwojem rolnictwa, a w dalszej kolejności osadnictwa pierwotna roślinność gminy uległa znaczącej zmianie. Miejsce lasów zajęły pola uprawne, zabudowa oraz tereny komunikacyjne. Stan przeobrażenia szaty roślinnej obrazuje struktura użytkowanie ziemi.

Analizowany obszar to jest zaledwie jedna działka zurbanizowana w przeszłości – dawna zlewnia mleka z szatą roślinną ukształtowaną przez człowieka.

Zatem reprezentantem roślinności jest zieleń niska w postaci roślinności synantropijnej – roślinności związanej z działalnością człowieka. Osadnictwu wiejskiemu i szlakom komunikacyjnym oraz miejscom wydeptywanym (ścieżkom), w miejscach silnie przekształconych przez człowieka, na glebach bogatych w związki fosforowe i azotowe, rośnie roślinność ruderalna. Są to bardzo zróżnicowane zbiorowiska roślinności zielnej, roślin jednorocznych i szczególnie bylin, zmienne pod względem wysokości roślin, zwarcia, pokrycia gleby, tworzenia darni i innych cech. Zbiorowiska takie wypierają roślinność naturalną, co jest zjawiskiem niekorzystnym. Zieleń wysoką reprezentują trzy okazy w zachodniej części w sąsiedztwie rowu melioracyjnego (zgodnie z mapą sytuacyjno-wysokościową).

Występowanie zwierząt ściśle związane jest ze zbiorowiskami roślinnymi, w których znajdują pożywienie i schronienie. Zatem zubożenie środowiska roślinnego spowodowało również zubożenie świata zwierząt. Na analizowanym terenie występuje jedynie fauna siedlisk lądowych reprezentowana przez drobną faunę charakterystyczną dla terenów przekształconych i zurbanizowanych – szczególnie gryzonie, powszechnie występujące ptaki i owady. Penetracja ludzka powoduje bowiem wycofanie niektórych gatunków. Ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo z rowem melioracyjnym od południowego-zachodu na analizowanym obszarze może również występować fauna nadwodna.

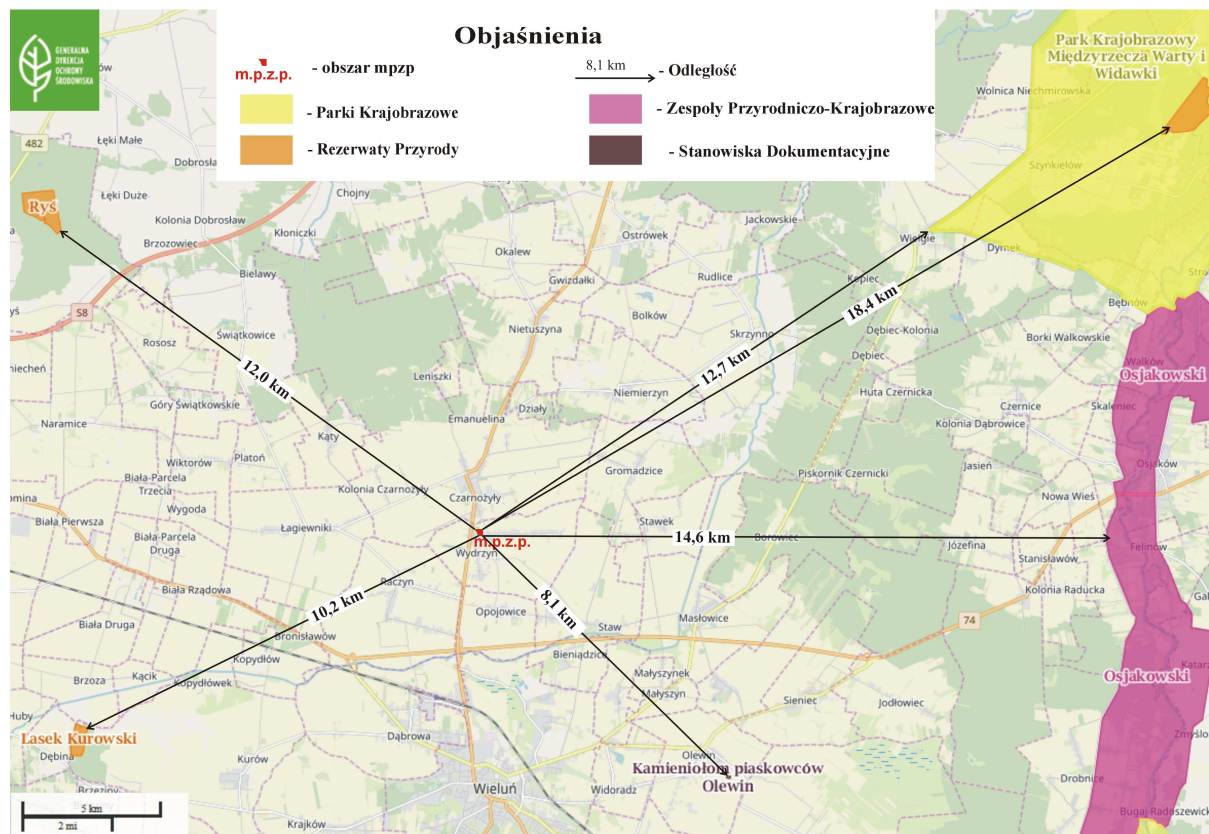
Prawne formy ochrony przyrody oraz obszar Natura 2000

Na obszarze objętym opracowaniem nie występują żadne prawne formy ochrony przyrody. Najbliżej względem granic analizowanego obszaru występują pomniki przyrody – ok. 700 m na północny-zachód od granic analizowanego obszaru, w parku wiejskim w Czarnożyłach.

Położenie analizowanego obszaru względem obszarowych form ochrony przyrody przedstawia poniższy rysunek.

¹⁶ Uchwała nr LIII/964/14 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 października 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 4487).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla działki nr 165 w miejscowości Wydrzyn

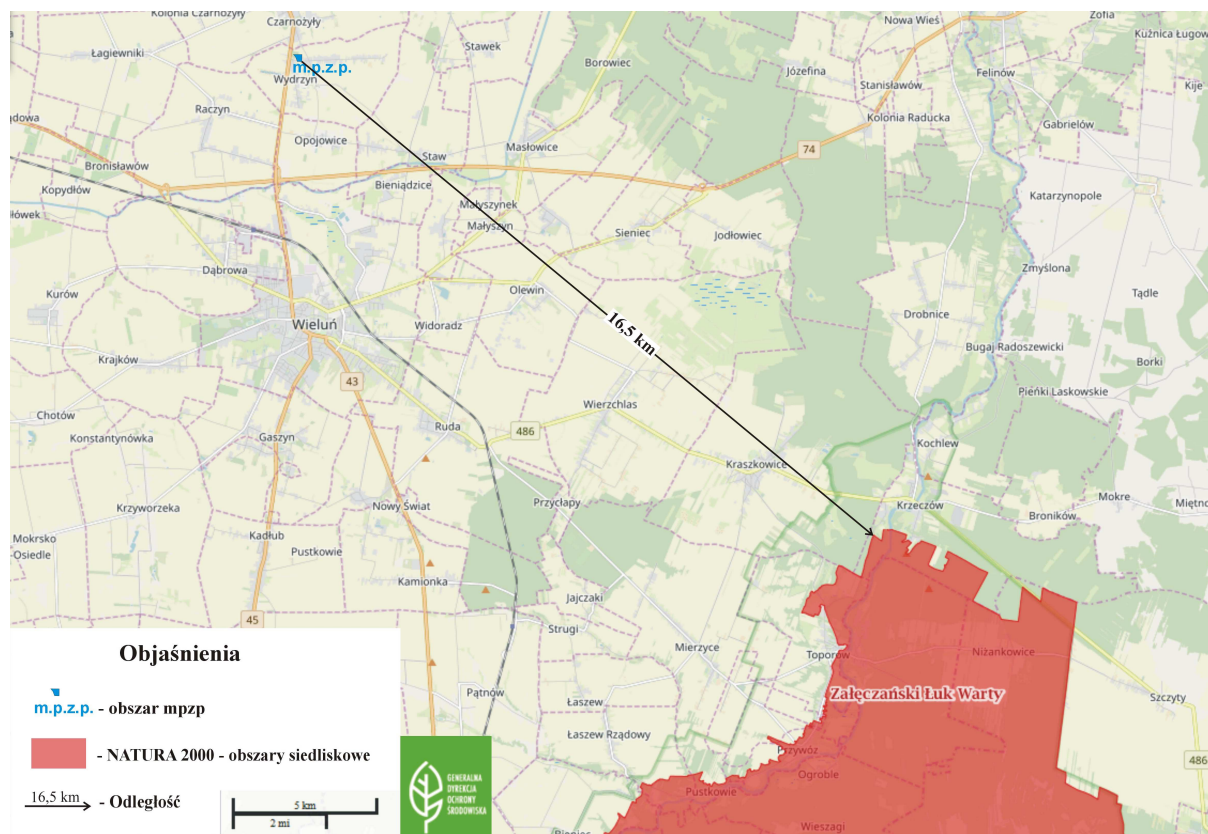
Rys. 3. Położenie analizowanego obszaru względem obszarowych form ochrony przyrody

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp na 29.01.2019 r.)

Nie jest on również położony na obszarze NATURA 2000. Najbliżej analizowanego obszaru – ok. 16,5 km na południowy-wschód – położony jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Załącznik Łuk Warty PLH 100007 (rys. 4).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 165 w miejscowości Wydrzyn

Rys. 4. Położenie analizowanego obszaru względem obszarów siedliskowych Natura 2000

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp na 29.01.2019 r.)

Powiązanie ekologiczne

Systemy przyrodnicze funkcjonujące w krajobrazie mają strukturę węzłowo-pasmową. Węzły, które stanowią zwarte, (zazwyczaj) wielkopowierzchniowe ekosystemy leśne, odgrywają rolę zasilającą w funkcjonowaniu systemu, zaś pasma w postaci korytarzy, ciągów ekologicznych (obniżenia dolinne) to strefy pełniące rolę łączników między węzłami. Zatem powiązania przyrodnicze z otoczeniem oraz ciągłość ekosystemów ekologicznych zapewniają doliny rzeczne oraz ekosystemy leśne.

Analizowany obszar cechuje całkiem atrakcyjne położenie względem systemu przyrodniczego gminy. Mimo, iż jest to tylko jedna działka, ale leży na skraju terenów zainwestowanych i wykazuje powiązania zarówno urbanistyczne (od wschodu), jak i również ekologiczne (od zachodu i północy). Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż wzdłuż zachodniej granicy przebiega rów melioracyjny R-B-1.

2.2 Charakterystyka istniejącego stanu zagospodarowania

Zagospodarowanie

Obszar objęty opracowaniem obejmuje jedynie jedną działkę o nr ewid. 165 w miejscowości Wydrzyn położoną w sąsiedztwie rowu melioracyjnego przy drodze gminnej nr 117456E. Jest to teren zainwestowany w postaci jednego budynku gospodarstwa rolnego – teren dawnej zlewni mleka.

Zapisy obowiązującego Studium... zakładają zmianę funkcji dla znaczącej części analizowanego obszaru – zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych z usługami związanymi z obsługą rolnictwa. Zachodnie krańce ze względu na sąsiedztwo z rowem melioracyjnym przeznacza pod funkcje rolniczą (użytki zielone).

Powiązania komunikacyjne obszaru z terenami zewnętrznymi zapewnia droga gminna nr 117456E, która przebiega wzdłuż południowej granicy opracowania.

Zurbanizowanie terenu opracowania w przeszłości powoduje, iż jest on wyposażony w podstawowe media infrastruktury technicznej.

Charakterystyka sąsiedztwa

Położenie analizowanego obszaru powoduje, iż sąsiedztwo od wschodu i południa stanowią tereny zainwestowane w postaci zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, a od zachodu i północy – tereny aktywne przyrodniczo w znacznym stopniu obecnie zadrzewione. Warto zaznaczyć iż wzdłuż zachodniej granicy przebiega rów melioracyjny R-B-1.

2.3 Potencjalne dalsze zmiany środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Wobec braku znaczących lokalnych czynników modelujących przyrodnicze środowisko, zasadniczy wpływ na jego kształtowanie będzie odgrywała działalność człowieka. Charakter obszaru i jego położenie wskazuje na kierunek zmian zachodzących w środowisku.

W przypadku braku realizacji projektu planu, środowisko nie pozostanie na obecnym poziomie funkcjonowania. Będzie poddawane działaniu zarówno procesów naturalnych jak i antropogenicznych. Istniejący stan środowiska analizowanego terenu uległ już zmianom w zakresie kubaturowym.

Od 2004 r. dla obszaru badań obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – uchwała Nr XV/57/04 Rady Gminy w Czarnożyłach z dnia 29 marca 2004 roku – zgodnie z którym został on przeznaczony pod obiekty i urządzenia obsługi gospodarki rolnej (zlewnia mleka) wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi. Zatem bez względu na realizację projektowanego dokumentu miały już miejsce zmiany w zakresie kubaturowym.

Ze względu na prywatną własność działek należy jednak liczyć się z dużą presją realizacji zamierzeń inwestycyjnych. Opracowywany projekt planu miejscowego jest wynikiem nowych potrzeb inwestycyjnych oraz jest zgodny z ustaleniami Studium..., które znaczącą powierzchnię analizowanego obszaru przewidział do urbanizacji. Rozbieżności dotyczą jednak rozwiązań w zakresie podstawowego przeznaczenia terenu. Obowiązujące bowiem Studium... wyznaczyło jako przeznaczenie podstawowe zabudowę zagrodową w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, a jako funkcję dopuszczalną uzupełniającą zabudowę mieszkaniową jednorodziną. W projekcie planu zdecydowano się jednak wyznaczyć jako funkcję podstawową zabudowę mieszkaniową jednorodziną. Takie rozwiązanie funkcjonalno-przestrzenne jest jednak korzystniejsze z punktu widzenia środowiska przyrodniczego. Studium ... dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przyjął dwukrotnie wyższy wskaźnik minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej niż dla zabudowy zagrodowej, co zostało w następstwie przełożone na zapisy analizowanego projektu planu. Ponadto rozbieżności dotyczą zachodnich krańców analizowanego obszaru, które Studium... przeznaczyło do pełnienia funkcji przyrodniczej i ekologicznej z zakazem realizacji nowej zabudowy. W prawdzie projekt planu cały teren przeznacza pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, nie mniej jednak wzdłuż rowu melioracyjnego od granicy działki wyznacza pas zieleni ochronnej o szerokości 5 m z zakazem lokalizacji zabudowy oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej - dopuszczając jedynie możliwość zagospodarowania tego terenu zielenią niską i wysoką.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Charakter i położenie obszaru objętego projektem planu powoduje, że obecnie w jego obrębie jest kilka zasadniczych problemów w zakresie degradacji środowiska, które dotyczą:

- kumulacji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego – obszar objęty opracowaniem to jedna zainwestowana w przeszłości działka położona w miejscowości Wydrzyn; nakładają się tutaj emisje komunikacyjne (od południa bezpośrednie sąsiedztwo drogi gminnej nr 117456E) oraz sąsiedniej zabudowy (emisja powierzchniowa);

głównym źródłem uciążliwości w zakresie zanieczyszczenia powietrza na omawianym terenie, ze względu na jego bezpośrednie sąsiedztwo, są procesy spalania paliw stałych (głównie węgla) na indywidualne potrzeby grzewcze zabudowy (tzw. „niskie emisje”); drugim ważnym źródłem zanieczyszczeń są emisje komunikacyjne (duży udział w emisjach dwutlenku siarki i azotu, tlenku węgla, lotnych związków organicznych, pyłów zawieszonych, ołowiu) z tytułu wzmożonej eksploatacji drogi gminnej nr 117456E przebiegającej wzdłuż południowej granicy analizowanego obszaru oraz droga krajowa nr 45 przebiegająca w odległości ok. 150 m na zachód od jego granic;

wg monitoringu zanieczyszczeń gazowych i pyłowych powietrza przeprowadzanego na terenie województwa łódzkiego na terenie gminy Czarnożyły nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń dla SO₂, NO₂, jak również CO, benzenu, O₃;

- uciążliwości akustycznej – na analizowanym obszarze głównym źródłem zagrożeń akustycznych jest droga gminna nr 117456E stanowiąca sąsiedztwo od południa oraz droga krajowa nr 45 przebiegająca w odległości ok. 150 m na zachód od analizowanego terenu;
- zanieczyszczenie gleb – możemy się spodziewać zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi (głównie ołowiem) wzdłuż drogi gminnej nr 117456E stanowiącej sąsiedztwo od południa;
- degradacji gleb - cała pierwotna pokrywa glebowa uległa zniszczeniu; w wyniku prowadzenia prac ziemnych doszło do przemieszania poziomów genetycznych gleb, czy nawet usunięcia poziomu próchnicznego; modyfikacje głównie dotyczą: struktury gleby, zawartości próchnicy, odczynu, składu mechanicznego i chemicznego, właściwości fizycznych;
- degradacji środowiska roślinnego i zwierzęcego – przekształcenia antropogeniczne w obrębie analizowanego obszaru i jego zagospodarowanie doprowadziły w konsekwencji do całkowitego zniekształcenia środowiska roślinnego i zwierzęcego w stosunku do stanu naturalnego.

4. PROJEKTOWANE ZAGOSPODAROWANIE – analiza i ocena oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko

4.1 Cele ochrony środowiska i przyrody

W projekcie planu przyjęto ustalenia z zakresu ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu mające na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania środowiska miejscowości Wydrzyn i jej zrównoważony rozwój. Dla terenu przeznaczanego do zainwestowania w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (teren MN) projekt planu ustala:

1. zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego;
2. zakaz lokalizowania w terenie obiektów i urządzeń mogących powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii, w szczególności dotyczące emisji hałasu, wibracji, promieniowania elektromagnetycznego, zanieczyszczenia powietrza, gleby, wód powierzchniowych i podziemnych;
3. klasyfikację akustyczną jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, zgodnie z aktualnymi przepisami z zakresu ochrony środowiska;
4. zakaz przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, określonych w przepisach odrębnych;
5. zakaz podnoszenia poziomu terenu, poprzez nawiezenie ziemi, gruzu itp.;
6. ochronę istniejących zadrzewień nie kolidujących z użytkowaniem terenu;
7. wskazuje pas zieleni ochronnej o szerokości 5 m, wyznaczony od granicy działki wzdłuż rowu melioracyjnego, i ustala zakaz lokalizacji w tym terenie zabudowy oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej, dopuszcza możliwość zagospodarowania tego terenu jedynie zielenią niską i wysoką;

8. minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w wielkości 60% powierzchni działki budowlanej;
9. zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi i rowu melioracyjnego oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki;
10. do ogrzewania pomieszczeń i wytwarzania ciepłej wody użytkowej nakaz stosowania paliw stałych, ciekłych lub gazowych zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin w rozumieniu przepisów z zakresu ochrony środowiska;
11. dopuszcza możliwość stosowania do w/w celów oraz do produkcji energii na własne potrzeby, odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu energetyki i ochrony środowiska.

W zakresie wyposażenia przedmiotowego obszaru w infrastrukturę techniczną prócz w/w zapisów propagujących powszechne stosowanie paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin, projekt planu zawiera pro-środowiskowe zapisy z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, tj. powstające ścieki należy odprowadzać jedynie w systemie gminnej kanalizacji sanitarnej. Nie zezwala na rozwiązanie tymczasowe w postaci atestowanych, szczelnych zbiorników bezodpływowych.

Realizacja powyższych zapisów projektu planu korzystnie wpłynie na stan powietrza i warunki gruntowo-wodne analizowanego obszaru.

4.2 Opis projektowanego zagospodarowania

W projekcie planu miejscowego składającego się z części opisowej (tekst projektu planu – uchwały Rady Gminy) oraz graficznej (rysunku projektu planu w skali 1:1000) określono:

- przeznaczenie podstawowe i dopuszczalne przeznaczenie uzupełniające terenów określonych liniami rozgraniczającymi;
- zasady zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:
 - ✓ maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej,
 - ✓ minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej,
 - ✓ gabaryty obiektów w tym maksymalną wysokość zabudowy,
 - ✓ minimalną liczbę miejsc do parkowania i sposób ich realizacji,
 - ✓ nieprzekraczalne linie zabudowy;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę za wzrost wartości nieruchomości spowodowany uchwaleniem niniejszego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie ustala:

- granic i sposobów zagospodarowania obszarów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych;
- granic i sposobów zagospodarowania krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym i planie zagospodarowania przestrzennego województwa;

- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków;
- zasad ochrony krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej;
- zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości oraz granic obszarów objętych scaleniem i podziałem nieruchomości;
- wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

Projekt planu wyodrębnia teren o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania przestrzennego wyznaczony liniami rozgraniczającymi, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem, dla którego ustala następujące podstawowe przeznaczenie terenu – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, z dopuszczalnym przeznaczeniem uzupełniającym w postaci usług związanych z obsługą mieszkańców – oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **MN**.

Projekt planu nie wyznacza terenów komunikacji publicznej oraz terenów wyłączonych z możliwości urbanizacyjnych.

Dla terenu, w obrębie którego dopuszczono możliwość zabudowy – teren **MN**, projekt planu określił:

- przeznaczenie terenu – podstawowe i dopuszczalne przeznaczenie uzupełniające;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu (pkt. 4.1. Prognozy);
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu - projekt planu ustala, iż obiekty budowlane z zakresu infrastruktury technicznej o wysokości równej lub wyższej niż 50,0 m podlegają odpowiednim zgłoszeniom w myśl przepisów odrębnych z zakresu prawa lotniczego;
- zasady obsługi komunikacyjnej i wskaźniki dotyczące miejsc postojowych – ustala obsługę komunikacyjną bezpośrednio z publicznej drogi gminnej nr 117456E stanowiącej sąsiedztwo od południa oraz określa wskaźnik dotyczący miejsc postojowych.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego projekt planu ustala nieprzekraczalną linią zabudowy zgodnie z rysunkiem projektu planu z zakazem przekroczenia jej nową zabudową, z wyjątkiem urządzeń telekomunikacyjnych, przepompowni ścieków, stacji transformatorowych oraz innych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej. Określa sposób lokalizacji budynku o przeznaczeniu podstawowym i uzupełniającym.

W celu zapewnienia ładu przestrzennego, określone zostały zasady (parametry i wskaźniki) kształtujące bryłę budynku oraz wskaźniki zagospodarowania terenu. Projekt planu ustala maksymalne wysokości (w tym liczbę kondygnacji nadziemnych) dla nowo projektowanych budynków o przeznaczeniu podstawowym i uzupełniającym.

W celu wpisania nowej zabudowy w krajobraz i utrzymania ładu przestrzennego projekt planu określa geometrię dachów i kolorystykę obiektów. Nie zezwala na stosowanie jaskrawych kolorów w elewacjach budynków i pokryciach dachowych. Kolorystyka elewacji budynków powinna być jaśniejsza od pokrycia dachowego. Projekt planu w elewacjach dopuszcza stosowanie barw w odcieniach pastelowych, szarości, koloru białego, z wykorzystaniem materiału naturalnego (kamień, drewno, cegła) jako elementów kształtowania/ akcentowania elewacji, a w pokryciach dachowych – ceramicznej czerwieni, grafitu, szarości. Określa kąt nachylenia oraz liczbę połaci dachowych.

W zakresie zagospodarowania terenów przeznaczonych do zabudowy projekt planu ustala wskaźniki zagospodarowania działek tj. minimalną i maksymalną intensywność zabudowy oraz maksymalną powierzchnię zabudowy w powierzchni działki budowlanej.

Projekt planu zawiera szczegółowe ustalenia w zakresie wyposażenia analizowanego terenu w infrastrukturę techniczną.

W zakresie zaopatrzenia w wodę projekt planu ustala istniejącą gminną sieć wodociągową jako podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

W zakresie gospodarki ściekowej projekt planu ustala odprowadzanie nieczystości ciekłych w systemie kanalizacji sanitarnej, poprzez istniejącą sieć kanalizacyjną - zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi projekt planu ustala obowiązek ich zagospodarowania w obrębie działki budowlanej, w tym poprzez infiltrację do ziemi, bądź w zbiornikach wodnych z odprowadzeniem nadmiaru do rowów melioracyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska i prawa wodnego.

Zaopatrzenie w energię elektryczną będzie odbywać się z istniejącej i rozbudowywanej sieci napowietrzno-kablowej niskiego i średniego napięcia.

Zaopatrzenie w gaz ziemny do celów gospodarczych i grzewczych będzie się docelowo odbywać z gazociągów średniego ciśnienia po wybudowaniu sieci gazowej. Projekt planu dopuszcza rozwiązanie tymczasowe w postaci możliwości zaopatrzenia z butli lub zbiornika.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i ciepłej wody użytkowej projekt planu ustala stosowanie indywidualnych źródeł ciepła z zastosowaniem kotłów lub instalacji z certyfikatami bezpieczeństwa ekologicznego. Dopuszcza możliwość pozyskiwania energii oraz ciepłej wody użytkowej z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW, za wyjątkiem pozyskiwania energii wiatrowej, na zasadach określonych w przepisach odrębnych, w tym z zakresu prawa ochrony środowiska i prawa energetycznego.

W zakresie zaopatrzenia w sygnał telekomunikacyjny ustala bezpośrednią obsługę abonentów telefonicznych za pośrednictwem indywidualnych przyłączy, z zapewnieniem łączności alarmowej dla ochrony mieszkańców w sytuacjach szczególnych.

W zakresie gospodarki odpadami projekt planu nakazuje wstępne magazynowanie i selekcję odpadów na działce budowlanej w urządzeniach przystosowanych do tego celu oraz odbiór i usuwanie zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami.

4.3 Ocena rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych projektu planu

Zgodność z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska

Ustalenia projektu planu respektują wymogi określone w przepisach ogólnych i szczegółowych z zakresu ochrony środowiska. Szczegółowy wykaz aktów prawnych uwzględnionych przy tworzeniu projektu planu zawiera pkt. 1.5 Prognozy.

Projekt planu nie wyznacza obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych, które podlegają ochronie na podstawie odrębnych przepisów, bowiem brak takich terenów w granicach opracowania.

Nie wyznacza również terenów górniczych.

W granicach obszaru objętego ustaleniami projektu planu nie występują żadne prawne formy ochrony przyrody. Przedmiotowy obszar nie leży w obrębie obszaru NATURA 2000. Położenie analizowanego obszaru względem form ochrony przyrody oraz obszarów siedliskowych Natura 2000 obrazują odpowiednio rysunki nr 3 i 4.

Z przepisów art. 113 ust. 2 pkt. 1 i art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska* wynika potrzeba określenia w planie miejscowym, które z wyznaczonych terenów podlegają ochronie akustycznej. W projekcie planu, dla którego potrzeb sporządzono niniejszą Prognozę teren oznaczony na rysunku projektu planu symbolem MN zaliczono do podlegającego takiej ochronie ustalając dla niego klasyfikację akustyczną - jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Dla w/w terenu obowiązuje dopuszczalny poziom hałasu określony w przepisach odrębnych, którego zgodnie z ustaleniami projektu planu nie wolno przekroczyć.

Ochrona różnorodności biologicznej

Obszar objęty opracowaniem jedynie jedną działkę o nr ewid. 165 w miejscowości Wydrzyn należy do terenów pozostających pod silnym wpływem działalności człowieka. Jest to teren zainwestowany w przeszłości w postaci jednego budynku gospodarstwa rolnego – teren dawnej zlewni mleka z szatą roślinną ukształtowaną przez człowieka.

Zatem na analizowanym obszarze doszło do znacznego zniekształcenia środowiska roślinnego w stosunku do stanu naturalnego – występujące w jego obrębie zbiorowiska roślinne mają głównie charakter antropogeniczny.

Reprezentantem szaty roślinnej jest przede wszystkim zieleń niska – zieleń synantropijna (roślinność związana z działalnością człowieka) wykazująca współcześnie silną ekspansję. Zieleń wysoką reprezentują trzy okazy w zachodniej części w sąsiedztwie rowu melioracyjnego (zgodnie z mapą sytuacyjno-wysokościową).

Sąsiedztwo analizowanego obszaru od wschodu i południa stanowią tereny zainwestowane (zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna), a od zachodu i północy – tereny aktywne przyrodniczo w znacznym stopniu obecnie zadrzewione. Warto zaznaczyć iż wzdłuż zachodniej granicy przebiega rów melioracyjny R-B-1.

Projekt planu wyznacza teren, w obrębie którego dopuszcza możliwość realizacji zabudowy. W wyniku realizacji ustaleń projektu planu będzie miało miejsce dalsze przekształcanie obszaru badań w tereny zainwestowane. Powierzchnia terenów aktywnych biologicznie w stosunku do stanu istniejącego ulegnie dalszemu zmniejszeniu. Istotne jest zatem pozostawienie jak największej powierzchni terenów aktywnych przyrodniczo. Realizacji tego założenia służą zapisy projektu planu określające minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnych wskazanych do zachowania w ramach działki budowlanej.

Na terenie przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną projekt planu ustala minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w wysokości **60%** powierzchni działki budowlanej. Oznacza to, że zieleń może być realizowana jako uzupełnienie zabudowy.

Projekt planu nie wyznacza terenów nie inwestycyjnych, wyłączonych z możliwości zabudowy. Nie mniej jednak wskazuje pas zieleni ochronnej o szerokości 5 m, wyznaczony od granicy działki wzdłuż rowu melioracyjnego, w obrębie którego zakazuje lokalizacji zabudowy oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej, dopuszczając jedynie możliwość zagospodarowania tego terenu zielenią niską i wysoką. Ponadto projekt planu ustala ochronę istniejących zadrzewień nie kolidujących z użytkowaniem terenu.

Projekt planu nie odnosi się do świata zwierzęcego, należy jednak założyć, iż w granicach obszaru objętego projektem planu rozwój świata zwierzęcego, poza drobnymi organizmami, jest znacznie ograniczony. Penetracja ludzka powoduje bowiem wycofanie niektórych gatunków.

Proporcja terenów o różnych formach użytkowania

Na obszarze objętym opracowaniem pierwotne relacje pomiędzy terenami aktywnymi biologicznie a terenami przekształconymi antropogenicznie zostały w dość dużym stopniu zaburzone na korzyść terenów z możliwościami inwestycyjnymi. Jest to teren, który cechuje znacząca presja inwestycyjna człowieka i już w przeszłości został on przeznaczony do urbanizacji.

W wyniku realizacji projektu planu nastąpi zmiana funkcji na całej powierzchni analizowanego obszaru. Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne podtrzymują prawo do przekształcania obszaru badań w teren zabudowy. Cały teren wyznaczony w projekcie planu nadal pozostanie terenem zabudowanym. Nie mniej jednak ustalony przez projekt planu obowiązek zachowania minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej jest na dość wysokim poziomie i powinna mieć rekompensacja powierzchni aktywnej przyrodniczo.

Nie mniej jednak należy tutaj koniecznie zaznaczyć, iż dla analizowanego obszaru od 2004 r. obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – uchwała Nr XV/57/04 Rady Gminy

Czarnożyły z dnia 29 marca 2004 roku – zgodnie z którym cały teren został przeznaczony do urbanizacji – pod obiekty i urządzenia obsługi gospodarki rolnej (zlewnia mleka) wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi.

4.4 Ocena warunków zagospodarowania terenu określonych w projekcie planu wynikających z potrzeb ochrony środowiska

W projekcie planu dla terenu, w obrębie którego może być lokalizowana zabudowa, określono parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym: nieprzekraczalną linię zabudowy, gabaryty obiektów (m.in. maksymalną wysokość budynku, liczbę kondygnacji nadziemnych), minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej i maksymalną powierzchnię zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej, minimalną i maksymalną intensywność zabudowy mające na celu kształtowanie projektowanej zabudowy w sposób planowy i racjonalny.

Z punktu widzenia nowo planowanych inwestycji projekt planu na terenie przeznaczonym do urbanizacji – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego. Żaden z lokalizowanych w terenie obiektów i urządzeń nie może powodować przekroczenia dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii, w szczególności dotyczące emisji hałasu, wibracji, promieniowania elektromagnetycznego, zanieczyszczenia powietrza, gleby, wód powierzchniowych i podziemnych.

W celu zachowania odpowiednich proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowy a powierzchnią aktywną przyrodniczo projekt planu wprowadza obowiązek zachowania na terenie zabudowy minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej. Zapis ten ma na celu zapobiec zbyt dużemu uszczelnieniu obszarów przeznaczonych do zainwestowania. Projekt planu nie wskazuje jakie formy zieleni są preferowane lub zalecane. Dla poprawy walorów krajobrazowych wskazane byłoby określenie udziału zieleni wysokiej w powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej. Projekt planu ustala ochronę istniejących zadrzewień nie kolidujących z użytkowaniem terenu. Ponadto wzdłuż rowu melioracyjnego wyznacza od granicy działki pas zieleni ochronnej o szerokości 5 m z zakazem lokalizacji zabudowy oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej, dopuszczając jedynie możliwość zagospodarowania tego terenu zielenią niską i wysoką.

Aby zapewnić odpowiednie warunki życia i przebywania obecnym i przyszłym użytkownikom analizowanego terenu na podstawie art. 113 ust. 2 pkt. 1 i art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* projekt planu wyznaczył tereny podlegające ochronie akustycznej – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) z zakazem przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych w przepisach odrębnych. Dotrzymanie standardów akustycznych na terenach chronionych akustycznie będzie zależało przede wszystkim od odległości zabudowy od źródła zagrożenia (trasy komunikacyjne), jak też stosowanych form ochrony przed hałasem (np. zieleni izolacyjna).

Projekt planu zawiera zapisy mające na celu ochronę warunków gruntowych i wodnych. Zakazuje wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi i do rowu melioracyjnego oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki. Powstające ścieki należy obowiązkowo odprowadzać do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, zgodnie z przepisami odrębnymi. Rozwiązania tymczasowe w postaci atestowanych, szczelnych zbiorników bezodpływowych nie zostały dopuszczone.

Projekt planu nie zezwala na podnoszenie poziomu terenu poprzez nawiezenie ziemi, gruzu i tym podobne.

Uwzględniając powyższe należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu planu bezpośrednio i pośrednio odnoszących się do problematyki wodnej nie powinna skutkować nie osiągnięciem celi środowiskowych ustalonych w „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*” dla jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych. Czyli:

- osiągnięciem i utrzymaniu dobrego stanu/potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych;
- osiągnięciem i utrzymaniu dobrego stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych.

Analizując ustalenia projektu planu z zakresu gospodarki wodno-ściekowej mają raczej wymiar pro-środowiskowy i przyczynią się w przyszłości do poprawy stanu istniejącego. Projekt planu ustala m.in.:

- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi i do rowu melioracyjnego oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki;
- obowiązek odprowadzania ścieków w systemie kanalizacji sanitarnej, poprzez istniejącą sieć kanalizacyjną zgodnie z przepisami odrębnymi;
- nie dopuszczenie rozwiązań tymczasowych w postaci atestowanych, szczelnych zbiorników bezodpływowych.

Zakazane jest pozyskiwanie energii cieplnej w sposób mogący znacząco oddziaływać na środowisko. Projekt planu do ogrzewania pomieszczeń i wytwarzania ciepłej wody użytkowej nakazuje stosowanie kotłów lub instalacji z certyfikatami bezpieczeństwa ekologicznego oraz paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin w rozumieniu przepisów z zakresu ochrony środowiska. Ponadto projekt planu dopuszcza możliwość stosowania do w/w celów oraz do produkcji energii na własne potrzeby odnawialnych źródeł o mocy nieprzekraczającej 100kW, za wyjątkiem pozyskiwania energii wiatrowej. W granicach projektu planu nie wyznaczono obszarów, na których będą rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Zatem będą to źródła energii o małej mocy nie skutkujące znaczącym oddziaływaniem na środowisko.

W kontekście obowiązującej ustawy o OZE „temat może być bardzo intratny”, zwłaszcza jeżeli mamy na uwadze źródła o małej mocy. Ponadto dziedzina energii odnawialnej charakteryzuje się dużą innowacyjnością prac badawczych prowadzonych w celu poszukiwania coraz to nowszych rozwiązań produkcji energii w sposób odnawialny. Dlatego też mając na uwadze, że projekt planu opracowywany jest na lata jego obowiązywania nie powinno się jednoznacznie wskazywać konkretnego źródła energii odnawialnej (np. tylko paneli fotowoltaicznych czy energii wiatru czy wód geotermalnych). Może to być bowiem krzywdzące dla inwestora, który miałby możliwość ograniczenia kosztów produkcji poprzez zastosowanie nowoczesnych rozwiązań w zakresie korzystania z energii ekologicznej pozyskanej za pomocą nowoczesnych i ekologicznych źródeł energii, a projekt planu by tego zakazywał z prostego względu, że na dzień jego opracowywania przedmiotowe źródło jeszcze było nierozpoznane. Największe możliwości i najprawdopodobniejszym odnawialnym źródłem energii dla analizowanego obszaru jest energia promieniowania słonecznego, energia wiatru, energia biomasy.

Powstające odpady muszą być wstępnie magazynowane i selekcjonowane na działce budowlanej w urządzeniach przystosowanych do tego celu oraz odbierane i usuwane zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami.

Ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej zawarte w projekcie planie mają na celu minimalizację negatywnych skutków funkcjonowania obiektów w obrębie terenów przeznaczonych do urbanizacji. Wymagane planem zapewnienie projektowanej zabudowie dostępności do wszystkich sieci infrastruktury technicznej gwarantuje brak uciążliwości związanych z jej funkcjonowaniem.

4.5 Ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych dla projektu mpzp oraz sposobów ich uwzględnienia i innych problemów środowiska

Główne zobowiązania międzynarodowe Polski w dziedzinie ochrony środowiska wynikają z jej członkostwa w Unii Europejskiej. Dokumenty programowe UE wprowadzające koncepcję trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska do polityk krajowych to m.in.: Agenda 21; Strategia Lizbońska (obowiązywała do 2010 r.); Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu; Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „*Dobrze żyć w granicach naszej planety*”; Strategia ochrony

różnorodności biologicznej na okres do 2020.

Zobowiązania Polski w zakresie ochrony środowiska wynikają także z ratyfikowanych konwencji międzynarodowych m.in.: Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego; Konwencja z Espoo o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym; Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Nowego Yorku; Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro; Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu; Europejska Konwencja Krajobrazowa we Florencji; Konwencja z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska.

Polska jako członek Unii Europejskiej, jest zobowiązana do implementacji całego prawodawstwa unijnego do krajowego systemu prawnego. Dyrektywy Unii Europejskiej, które są sukcesywnie wdrażane do polskiego prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska to m.in. dyrektywa: 2001/42/WE; 2000/60/WE; 2006/118/WE; 2001/81/WE; 96/62/WE; 2008/50/WE; 2009/28/WE; 2002/49/WE; 2008/98/WE; 2004/35/WE; 2003/4/WE; 2003/35/WE.

Najważniejszym dokumentem prawnym w Polsce jest *Konstytucja Rzeczypospolitej Polski*, która w artykule piątym uznaje zrównoważony rozwój jako zasadę, którą kierować powinno się Państwo.

Podstawowym dokumentem programowym na szczeblu krajowym w zakresie ochrony środowiska jest uchwalona w 2001 roku *"II Polityka Ekologiczna Państwa"*. Jej głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, przy założeniu, że skuteczna regulacja i reglamentacja korzystania ze środowiska nie dopuści do powstania zagrożeń dla jakości i trwałości zasobów przyrodniczych. Zakłada ona, że niepodważalnym kryterium obowiązującym na każdym, także lokalnym, szczeblu jej realizacji jest człowiek, jego zdrowie oraz komfort środowiska, w którym żyje i pracuje.

Dokumentem strategicznym wskazującym na główne wyzwania i najważniejsze priorytety polityki ekologicznej RP do 2016 roku była *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (M. P Nr 34, poz. 501). Główne cele to m.in. udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska poprzez podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Podstawową zasadą realizacji polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju zakładająca jakość życia na poziomie, na jaki pozwala obecny rozwój cywilizacyjny, bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie.

W zakresie gospodarki przestrzennej zasadniczym dokumentem na szczeblu krajowym jest *„Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”*, która wśród podstawowych celów wymienia kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski. Pożądanymi cechami polskiej przestrzeni będzie: konkurencyjność i innowacyjność, spójność wewnętrzna, bogactwo i różnorodność biologiczna, bezpieczeństwo oraz ład przestrzenny. Polityka przestrzennego zagospodarowania kraju powinna sprostać zaspokojeniu bieżących potrzeb rozwojowych społeczeństwa w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych i społecznych oraz umożliwić dalszy rozwój społeczno-gospodarczy w oparciu o zachowane w dobrym stanie zasoby naturalne, kulturowe i lokalne walory środowiska. Rozwój społeczno-gospodarczy należy racjonalnie powiązać z ochroną zasobów wodnych i ich dostępnością.

W projekcie planu priorytetowe cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu wspólnotowym, rządowym i samorządowym zostały uwzględnione i zawarte w treści poprzez odpowiednie sformułowania i zapisy. W sensie pozytywnym to:

1. Ustalenie szczegółowych wytycznych dla ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020* (ustala powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej oraz jej odtworzenie; utrzymanie i wzmocnienie funkcji ekosystemów oraz odbudowa już zdegradowanych);

- b) Krajowym – *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (uwzględnianie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych, postuluje ochronę dziedzictwa przyrodniczego; akcentuje wdrożenie wytycznych metodycznych dotyczących uwzględnienia w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska).
2. Wprowadzenie ograniczeń intensywności wykorzystania terenu (m.in. pas zieleni ochronnej) oraz ustalenie ochrony istniejących zadrzewień nie kolidujących z użytkowaniem terenu i minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Międzynarodowym – *Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro (1992)*;
 - b) Wspólnotowym – *Strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020* (ustala powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej oraz jej odtworzenie; utrzymanie i wzmocnienie funkcji ekosystemów oraz odbudowa już zdegradowanych);
 - c) Krajowym – *Konstytucja Rzeczypospolitej Polski* (w artykule piątym uznaje zrównoważony rozwój jako zasadę, którą kierować powinno się Państwo); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (ustala ochronę przyrody poprzez m.in. zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody i umożliwienie zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju).
3. Ustalenie zakazu lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z nielicznymi wyjątkami – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „Dobrze żyć w granicach naszej planety”* (propagowanie gospodarki niskoemisyjnej).
4. Ustalenie zakazu lokalizowania w terenie obiektów i urządzeń mogących powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „Dobrze żyć w granicach naszej planety”* (propagowanie gospodarki niskoemisyjnej);
 - b) Krajowym – *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego – poprawa jakości powietrza, ochrona wód, ochrona przed hałasem); *II Polityka Ekologiczna Państwa* (zapewnienie poprawy jakości powietrza; uzyskanie bezpiecznych wskaźników emisyjnych).
5. Wyznaczenie terenu podlegającego ochronie akustycznej, dla którego przyjęto klasyfikację akustyczną, zgodnie z aktualnymi przepisami z zakresu ochrony środowiska (jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną) – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Dyrektywa 2002/49/WE* (odnosi się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku);
 - b) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przepisów poświęconych ochronie przed hałasem).
6. Ustalenie zakazu wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi i rowu melioracyjnego oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych); *Dyrektywa 2006/118/WE* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem);
 - b) Krajowym – *II Polityka Ekologiczna Państwa* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego – ochrona wód).
7. Ustalenie odprowadzania ścieków w systemie istniejącej kanalizacji sanitarnej; nie dopuszczenie rozwiązań tymczasowych - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:

- a) Wspólnotowym – *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych); *Dyrektywa 2006/118/WE* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem);
 - b) Krajowym – *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego – ochrona wód (ograniczenie zanieczyszczenia powodowanego przez substancje pochodzące ze źródeł przemysłowych)).
8. Ustalenie zaopatrzenia w wodę z istniejącej gminnej sieci wodociągowej jako podstawowego źródła zaopatrzenia w wodę przeznaczona do spożycia przez ludzi - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
- a) Wspólnotowym – *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zaspokojenie zapotrzebowania na wodę ludności, rolnictwa i przemysłu).
9. Ustalenie stosowania kotłów i instalacji z certyfikatami bezpieczeństwa ekologicznego oraz paliw grzewczych paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin w rozumieniu przepisów z zakresu ochrony środowiska – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
- a) Międzynarodowym - *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Nowego Yorku (1992)*; *Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (1997)*;
 - b) Wspólnotowym - *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „Dobrze żyć w granicach naszej planety”* (łagodzenie zmian klimatu, propagowanie gospodarki niskoemisyjnej);
 - c) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (likwidacja zanieczyszczeń u źródła); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii).
10. Dopuszczenie możliwości pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW, za wyjątkiem pozyskiwania energii wiatrowej – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
- a) Międzynarodowym - *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Nowego Yorku (1992)*; *Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (1997)*;
 - b) Wspólnotowym - *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „Dobrze żyć w granicach naszej planety”* (łagodzenie zmian klimatu, propagowanie gospodarki niskoemisyjnej);
 - c) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (likwidacja zanieczyszczeń u źródła); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii); *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu).
11. Ustalenie docelowego zaopatrzenia w gaz do celów gospodarczych i grzewczych z projektowanych gazociągów średniego ciśnienia - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
- a) Międzynarodowym - *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Nowego Yorku (1992)*; *Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (1997)*;
 - b) Wspólnotowym - *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „Dobrze żyć w granicach naszej planety”* (łagodzenie zmian klimatu, propagowanie gospodarki niskoemisyjnej);
 - c) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (likwidacja zanieczyszczeń u źródła); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii).
12. Wprowadzenie nakazu wstępnego magazynowania i selekcji odpadów na działce budowlanej w urządzeniach przystosowanych do tego celu - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
- a) Wspólnotowym – *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „Dobrze żyć w granicach naszej planety”* (postuluje ochronę przed negatywnym wpływem wytwarzania

odpadów, zamiana odpadów na zasoby); *Dyrektywa 2008/98/WE* (eliminacja wytwarzania odpadów oraz wykorzystywanie odpadów jako zasobów);

- b) Krajowym – *II Polityka Ekologiczna Państwa* (selektywne zbieranie odpadów komunalnych); *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (selektywna zbiórka odpadów komunalnych).

Zgodnie z dokumentem szczebla krajowego jakim jest „*Poradnik przygotowania inwestycji...*” do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko należy włączyć problematykę dotyczącą zmian klimatu z elementami różnorodności biologicznej, która powinna być dostosowana do specyficznego kontekstu planu/programu. W SOOŚ należy uwzględnić nie tylko wpływ planu/programu na klimat i zmiany klimatu, ale również oddziaływanie zmieniających się warunków klimatycznych na plan/program oraz wynikające z tego długofalowe zagrożenia możliwości jego realizacji.

Zatem w prognozie oddziaływania na środowisko należy przeprowadzić analizę odporności ustaleń projektu dokumentu na zmiany klimatu ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych, jak i analizę oddziaływania zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektowanego dokumentu. Powyższa analiza powinna również uwzględniać wpływ projektu planu na różnorodność biologiczną i inne elementy środowiska.

Konieczność uwzględniania łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do jego zmian w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko uwarunkowana jest obserwowanymi w ostatnich dziesięcioleciach skutkami zmian klimatu – wzrost temperatury, większa częstotliwość i skala ekstremalnych zjawisk pogodowych.

1. Łagodzenie zmian klimatu – należy przez to rozumieć, taki sposób planowania, który nie przyczynia się do pogłębiania zmian klimatu; badając czy projekt planu miejscowego nie będzie przyczyniać się do pogłębiania zmian klimatu uwzględniono w nim następujące elementy:

- bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez m.in. technologie, sposób ogrzewania;
- bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez działania towarzyszące m.in.: wytwarzanie odpadów, gospodarka odpadami, wylesianie;
- bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez transport towarzyszący (transport materiałów na etapie budowy i eksploatacji np. transport towarów, odpadów, podróże osób);
- działania skutkujące pochłanianiem gazów cieplarnianych, np. zalesianie, zmiana sposobu użytkowania terenu, ochrona terenów zielonych i podmokłych;
- działania skutkujące zmniejszeniem emisji gazów cieplarnianych np. nowoczesne technologie, korzystanie z odnawialnych źródeł energii, wykorzystanie materiałów budowlanych pochodzących z recyklingu;
- pośrednie emisje gazów cieplarnianych związane z zapotrzebowaniem na energię, np. związane ze stosowaną technologią, oświetlenie, zastosowanie naturalnej izolacji, okien na południe, pasywnej wentylacji czy elementów energochłonnych.

2. Adaptacje do zmian klimatu - należy przez to rozumieć taki sposób planowania, aby było ono optymalnie przystosowane do postępujących zmian klimatu, jak również by nie powodowało zwiększenia wrażliwości elementów środowiska na zmiany klimatu; tworząc projekt planu miejscowego należy rozważyć ewentualne inwestycje na danym terenie, realizowane zgodnie z zapisami projektu planu oraz respektować potencjalne klęski żywiołowe, związane ze zmianami klimatu takie jak:

- powódzie – poprzez np.: lokalizację, konstrukcję, możliwość awaryjnego zasilania w energię i wodę;
- pożary – poprzez np.: konstrukcję, zagospodarowanie terenu, systemy awaryjne, ogniodopusne materiały budowlane, drogi ewakuacyjne;
- fale upałów – poprzez np.: konstrukcję, zagospodarowanie terenu – zacienianie, dachy pokryte roślinnością, klimatyzację, ochronę przeciwpożarową, retencję wody, minimalizowanie zjawiska

miejskich wysp ciepła, emisje lotnych związków organicznych i tlenków azotu, rodzaj i kolor materiałów budowlanych;

- susze – poprzez np.: systemy oszczędzania wody, gromadzenie wód opadowych i roztopowych, przygotowanie na zwiększone zapotrzebowanie na wodę, ochronę przeciwpożarową, ochronę krajobrazu (ochrona zieleni), zachowanie ciągłości siedlisk, wpływ na warstwy wodonośne, instalacje oczyszczania ścieków umożliwiającą odzysk wody, zamknięty obieg wody technologicznej;
- nawałne deszcze i burze – poprzez np.: konstrukcję, odprowadzanie wody, wpływ na retencję wody, stopień izolacji terenu, zagospodarowanie terenu (zalesianie, tereny zielone), awaryjne zasilanie, ochronę przed podtopieniami (lokalizacja), piorunochrony, ryzyko wycieku zanieczyszczeń, zasowy burzowe, właściwe odwodnienie terenu, drogi ewakuacyjne;
- silne wiatry – poprzez np.: konstrukcję, ryzyko przewrócenia obiektów w sąsiedztwie np. drzew, awaryjne zasilanie;
- katastrofalne opady śniegu - poprzez np.: konstrukcję (stabilność i wytrzymałość), awaryjne zasilanie, eksploatację (np. usuwanie śniegu);
- fale mrozu – poprzez np.: konstrukcję, awaryjne zasilanie, materiały budowlane odporne na niskie temperatury, ochrona przed szkodami wywołanymi zamarzaniem i odmrażaniem (wodociągi, drogi).

Wszystkie aspekty i problemy wyżej wymienione były szczegółowo analizowane przez projektanta planu miejscowego i zostały uwzględnione w zapisach projektu planu. Ponadto projekt planu uwzględnia zapisy „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może narzucać konkretnych rozwiązań technologicznych, nie mniej jednak pozwala ograniczyć czy nawet uniknąć kosztów i ryzyka wynikających z zaniechania działań na rzecz adaptacji do zmian klimatu.

Do ustaleń projektu planu oraz rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych wpisujących się w łagodzenie zmian klimatu oraz adaptacje do nich należy wymienić:

- ustalenie ochrony istniejących zadrzewień nie kolidujących z użytkowaniem terenu;
- wyznaczenie wzdłuż rowu melioracyjnego pasa zieleni ochronnej o szerokości 5,0 m z zakazem realizacji zabudowy i urządzeń infrastruktury technicznej – możliwość zagospodarowania jedynie zielenią niską i wysoką;
- nakaz zachowania minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej;
- zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń mogących powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii (w tym dotyczące zanieczyszczenia powietrza);
- zakaz podnoszenia poziomu terenu poprzez nawiezenie ziemi, gruzu i tym podobne;
- nakaz ogrzewania pomieszczeń i wytwarzania ciepłej wody użytkowej paliwami zapewniającymi wysoki stopień czystości emisji spalin w rozumieniu przepisów z zakresu ochrony środowiska;
- dopuszczenie możliwości stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW, za wyjątkiem pozyskiwania energii wiatrowej;
- ustalenie docelowego zaopatrzenia w gaz do celów gospodarczych i grzewczych z projektowanych gazociągów średniego ciśnienia;
- nakaz selekcji i wstępnego magazynowania odpadów na działce budowlanej w urządzeniach przystosowanych do tego celu.

4.6 Ocena wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko, na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz zdrowie ludzi

Projektowane w projekcie planu zagospodarowanie będzie się wiązało z następującymi zjawiskami:

- **wprowadzeniem gazów lub pyłów do powietrza** – w projekcie planu ustalono, zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń mogących powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii (w tym dotyczące zanieczyszczania powietrza); emitorem zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do atmosfery będą indywidualni wytwórcy ciepła na własne potrzeby; nie powinny one jednak stwarzać w omawianym zakresie dużych uciążliwości, gdyż w zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i ciepłej wody użytkowej projekt planu nakazuje stosowanie paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin z zastosowaniem kotłów lub instalacji z certyfikatem bezpieczeństwa ekologicznego; dopuszcza również możliwość stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100kW, za wyjątkiem pozyskiwania energii wiatrowej; wyklucza tym samym stosowanie paliw, w tym m.in. węgla, koksu, związanych przy spalaniu z emisją szkodliwych dla środowiska zanieczyszczeń; w praktyce realizacja powyższych zapisów będzie się odbywała w perspektywie długim okresie czasu, wymaga bowiem poniesienia przez indywidualnych użytkowników terenów znacznych nakładów inwestycyjnych; drugim równie ważnym źródłem zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza będą tereny komunikacyjne (środki transportu); głównym źródłem uciążliwości w zakresie zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego nadal pozostanie istniejąca droga gminna nr 117456E stanowiąca bezpośrednie sąsiedztwo od południa; warto podkreślić, iż projekt planu nie wyznacza terenów komunikacyjnych; ze względu na niewielką powierzchnię analizowanego obszaru oraz projektowane rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne emisja spalin i pyłów, związanych z eksploatacją pojazdów samochodowych, nie wzrośnie w znaczący sposób w stosunku do stanu obecnego;
- **wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi** – w ramach całego obszaru projektu planu obowiązuje zapisany w ustaleniach szczegółowych uchwały dla terenu zabudowy zakaz wprowadzania ścieków do ziemi i do rowu melioracyjnego oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki; powstające ścieki będą odprowadzane obowiązkowo jedynie poprzez istniejącą sieć kanalizacyjną zgodnie z przepisami odrębnymi; atestowane, szczelne zbiorniki bezodpływowe nie zostały dopuszczone jako rozwiązanie tymczasowe; na etapie projektu planu nie jest możliwe określenie ilości odprowadzanych ścieków z omawianego obszaru; nie mniej jednak ze względu na niewielką powierzchnię analizowanego obszaru oraz projektowane rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne wielkość ich wzrośnie w znaczący sposób w stosunku do stanu obecnego;
- **zmianą warunków hydrogeologicznych** – dalsza urbanizacja analizowanego terenu poprzez rozszerzenie możliwości wprowadzania nowej zabudowy przyczyni się do dalszej zmiany warunków gruntowo-wodnych; może dojść do obniżenia się zwierciadła wód podziemnych; zabudowa oraz utwardzenie części terenu ogranicza możliwość zasilania wód gruntowych, i jednocześnie zmienia spływ powierzchniowy; ma miejsce przyspieszenie i zwiększenie spływu wód opadowych i roztopowych, w związku ze zmianą pokrycia terenu i uszczelnieniem dalszej części podłoża - stosowanie nieprzepuszczalnych nawierzchni, utrudniających wsiąkanie wód w głąb podłoża; nie mniej jednak ze względu na niewielką powierzchnię terenu badań – skala jednej działki (1200 m²), powyższe oddziaływania nie powinny stanowić dużego zagrożenia;
- **wykorzystywaniem zasobów środowiska** – w granicach obszaru badań nie występują udokumentowane złoża surowców;
- **przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu i pokrywy glebowej** - głównym sposobem ingerencji w istniejącą rzeźbę i pokrywę glebową będzie projektowana zabudowa, między innymi na

skutek robót koniecznych do posadowienia budynku; ponadto przewiduje się zniszczenie wierzchniej warstwy gleby wynikające z konieczności dostosowania podłoża do realizacji terenów utwardzonych; projekt planu zakazuje jednak podnoszenia poziomu terenu poprzez nawiezienie ziemi, gruzu i tym podobne;

- **zanieczyszczeniem gleby lub ziemi** – możemy spodziewać się zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi (głównie ołowiem) jedynie w części południowej wzdłuż drogi gminnej nr 117456E; na obszarze objętym planem nie przewiduje się lokalizacji obiektów, których funkcjonowanie mogłoby przy respektowaniu wytycznych projektu planu powodować zanieczyszczenie gleby lub ziemi;
- **emitowaniem hałasu** – projekt planu zakazuje w granicach jego obowiązywania lokalizowania obiektów i urządzeń mogących powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii (w tym dotyczące emisji hałasu i wibracji); głównym źródłem uciążliwości akustycznej będą tak jak dotychczas trasy komunikacyjne - droga gminna nr 117456E stanowiąca bezpośrednie sąsiedztwo od południa oraz droga krajowa przebiegająca w odległości ok. 150 m na zachód od analizowanego terenu;
niewielka powierzchnia terenu badań – skala jednej działki (1200 m²) wpływa, iż nie powinien nastąpić wzrost poziomu wytwarzanego hałasu, który jest uzależniony od liczby użytkowników terenu;
- **wytwarzaniem odpadów** – w wyniku realizacji ustaleń projektu planu nastąpi zmiana funkcji analizowanego terenu w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; pojawienie się nowej zabudowy, a tym samym użytkowników terenu, będzie się wiązało ze wzrostem ilości wytwarzanych odpadów;
niewielka powierzchnia terenu badań – skala jednej działki (1200 m²) powoduje, iż wzrost nie powinien być znaczny; wyznaczona funkcja mieszkaniowa jednorodzinna pozwala wysnuć wniosek, iż będą to głównie odpady komunalne;
projekt planu nakazuje wstępne magazynowanie i selekcję odpadów na działce budowlanej w urządzeniach przystosowanych do tego celu oraz ich odbiór i usuwanie zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami;
- **emitowaniem pól elektromagnetycznych** – w ramach obszaru objętego opracowaniem brak liniowych i punktowych emitorów pól elektromagnetycznych;
- **zmianą szaty roślinnej** - w wyniku realizacji projektu planu nastąpią głównie pozytywne zmiany; szata roślinna omawianego obszaru będzie w prawdzie zastępowana w dużej mierze poprzez nasadzenia zieleni towarzyszącej zabudowie, nie mniej jednak projekt planu ustala minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej na dość wysokim poziomie 60% i powinna mieć rekompensacja powierzchni aktywnej przyrodniczo;
ponadto projekt planu ustala ochronę istniejących zadrzewień nie kolidujących z użytkowaniem terenu oraz wyznacza wzdłuż rowu melioracyjnego od granicy działki pas zieleni ochronnej o szerokości 5 m z zakazem lokalizacji zabudowy oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej - dopuszczając jedynie możliwość zagospodarowania tego terenu zielenią niską i wysoką;
- **ryzykiem wystąpienia poważnych awarii** – zgodnie z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się lokalizacji żadnych nowych obiektów mogących stanowić ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

Wpływ ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na poszczególne elementy środowiska oraz na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000:

- **powietrze**: największy wpływ na jakość powietrza będzie miała emisja gazów i pyłów do powietrza pochodząca z kilku źródeł – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i ruch kołowy na bezpośrednio sąsiadujących terenach komunikacyjnych (droga gminna nr 117456E); projekt planu zakazuje w granicach jego obowiązywania lokalizowania obiektów i urządzeń mogących powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji

i energii (zatem i dotyczące zanieczyszczania powietrza); określone w projekcie planu dopuszczalne źródła ciepła należą do bezpiecznych ekologicznie, stan sanitarny powietrza zależeć więc będzie wyłącznie od przestrzegania przez przyszłych użytkowników tego terenu w/w wymogu projektu planu oraz przepisów z zakresu ochrony środowiska (ochrony powietrza), jak również od napływu zanieczyszczeń z zewnątrz;

- **klimat:** istniejąca i projektowana zabudowa nie będzie miała wpływu na modyfikację klimatu lokalnego;

- **wody powierzchniowe i podziemne:** realizacja projektu planu nie powinna spowodować pogorszenia stanu wód i tym samym mieć wpływu na niedotrzymanie ustalonych celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i wód podziemnych (JCWPd); projekt planu zawiera zapisy, które wpisują się w ustalone cele środowiskowe pod warunkiem oczywiście respektowania ich przez użytkowników terenów;

realizacja projektu planu zapobiega i znacząco ogranicza dopływ zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, bowiem chroni rowy melioracyjne i ziemię przed odbieraniem nieoczyszczonych ścieków; będzie miało to w konsekwencji korzystny wpływ na wody powierzchniowe i podziemne; jednocześnie projekt planu zakazuje lokalizowania obiektów i urządzeń mogących powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii (zatem i dotyczące zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych); ponadto projekt planu zawiera liczne zapisy prośrodowiskowe z zakresu gospodarki wodno-ściekowej; powstające ścieki należy odprowadzać jedynie w systemie kanalizacji sanitarnej; atestowane, szczelne zbiorniki bezodpływowe nie zostały dopuszczone jako rozwiązanie tymczasowe;

zabudowa oraz tereny utwardzone ograniczają możliwość zasilania wód gruntowych, jednocześnie przyczyniając się do zwiększenia przepływu w okolicznych ciekach i rowach melioracyjnych; w wyniku realizacji projektu planu udział terenów zabudowy do terenów użytkowanych przyrodniczo nie wzrośnie, a wręcz zmaleje, zatem nie wystąpi zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego;

przy respektowaniu wytycznych projektu planu nie powinno nastąpić pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych;

- **powierzchnię ziemi i gleby:** roboty budowlane związane z lokalizacją nowej zabudowy spowodują naruszenie istniejącej powierzchni glebowej (pod budynkami, ciągami komunikacyjnymi nastąpi unieczynnienie gleby), a tym samym zmniejszenie powierzchni produkcyjnej gleb; skutkiem tych działań może być: usunięcie gleby na powierzchni przeznaczonej pod budynek, zmianę cech fizycznych gleby lub powstanie gruntów nasypowych; nie powinny nastąpić zmiany w zakresie ukształtowania terenu, bowiem projekt planu zakazuje podnoszenia poziomu terenu poprzez nawiezenie ziemi, gruzu i tym podobne;

- **klimat akustyczny:** na analizowanym obszarze występują tereny sklasyfikowane jako tereny podlegające ochronie akustycznej; klimat akustyczny na analizowanym obszarze jest i będzie kształtowany przede wszystkim przez istniejące ciągi komunikacyjne (droga gminna nr 117456E i droga krajowa nr 45 przebiegająca w odległości ok. 150 m na zachód od analizowanego terenu);

- **bioróżnorodność, zwierzęta, rośliny:** zakłada się, że potencjalne zmniejszenie bioróżnorodności jest proporcjonalne do zróżnicowania i zagęszczenia gatunków roślin i zwierząt oraz powierzchni terenów zabudowy;

należy jednak tutaj zaznaczyć, iż zieleni w obrębie analizowanego obszaru już dotychczas w znacznym stopniu została zniekształcona w stosunku do stanu naturalnego; zatem realizacja projektu planu niesie pozytywne zmiany dla florystycznej i faunistycznej bioróżnorodności analizowanego obszaru; w prawdzie zmienia on funkcję na całej powierzchni analizowanego obszaru, tj. przeznaczają go pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, nie mniej jednak formą rekompensaty utraconej powierzchni aktywnej przyrodniczo będzie ustalony minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej na dość wysokim poziomie w wysokości 60% powierzchni działki budowlanej; ponadto

pozytywnym zjawiskiem jest ustalenie ochrony istniejących zadrzewień nie kolidujących z użytkowaniem terenu oraz wyznaczenie wzdłuż rowu melioracyjnego od granicy działki pasa zieleni ochronnej o szerokości 5 m z możliwością zagospodarowania tego terenu jedynie zielenią niską i wysoką;

- **krajobraz:** ze względu na charakter i położenie analizowanego obszaru realizacja projektu planu nie będzie wiązała się ze znaczną zmianą krajobrazu – przekształcenie dawnej zlewni mleka w teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; dla harmonijnego wpisania nowej zabudowy w krajobraz projekt planu określa zasady kompozycji i kształtowania projektowanej zabudowy (np. w zakresie wysokości budynków, warunków lokalizacji); projekt planu nie zezwala na stosowanie kolorów jaskrawych dopuszczając jedynie kolorystykę pastelową; kolorystyka wykończenia elewacji powinna być jaśniejsza od koloru pokrycia dachowego;
- **zasoby naturalne:** realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na zasoby naturalne;
- **zdrowie ludzi:** dopuszczenie możliwości realizacji nowej zabudowy o innych funkcjach zwiększy zasięg uciążliwości z tym związany (m.in. emisje zanieczyszczeń powietrza, emisje hałasu, wibracji, wytwarzanie ścieków i odpadów, zwiększenie ilości odprowadzanych wód opadowych i roztopowych); użytkowanie poszczególnych terenów w sposób określony projektem planu nie powinno jednak skutkować negatywnym wpływem na zdrowie użytkowników terenu;
- **dobra materialne:** w wyniku realizacji ustaleń projektu planu nastąpi poprawa jakości i wartości dóbr materialnych - nastąpi wzrost wartości nieruchomości gruntowej wskutek zmiany jej funkcji.

Realizacja ustaleń projektu planu nie powinna negatywnie oddziaływać na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000. Najbliżej położonym, względem granic analizowanego terenu, obszarem Natura 2000 jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty – Załęczański Łuk Warty PLH 100007 teren oddalony ok. 16,5 km na południowy-wschód.

Ponadto projekt planu ustala zasady ochrony środowiska i przyrody, przy respektowaniu, których nastąpi wyeliminowanie bądź ograniczenie negatywnego oddziaływania w wyniku realizacji ustaleń projektu planu (pkt. 4.1. Prognozy).

Zgodnie z art. 113 ust. 2 pkt. 1 i art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, w ramach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczono tereny podlegające ochronie akustycznej - teren MN – jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną.

Dla w/w terenów obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu określone w aktualnych przepisach szczególnych. Ochrona w/w terenów przed hałasem powinna polegać na:

- utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie,
- zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Na etapie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przy braku informacji o planowanych przedsięwzięciach, nie da się określić, jakie przedsięwzięcia zostaną zrealizowane i czy będą to przedsięwzięcia, których oddziaływanie na środowisko będzie znaczące w rozumieniu obowiązujących przepisów. Określenie oddziaływań jest niepełne i ma charakter ogólny.

Oddziaływania będą występowały w fazie budowy poszczególnych obiektów, ich eksploatacji i likwidacji, a ich natężenie będzie zróżnicowane.

Faza budowy będzie się wiązała przede wszystkim z przygotowaniem terenu do rozpoczęcia planowanego przedsięwzięcia i zabezpieczeniem terenu budowy. Prowadzone podczas budowy prace mają charakter okresowy i nie wpływają na stan środowiska, ponieważ wszystkie oddziaływania mają charakter przemijający.

Faza eksploatacji będzie związana z określonym korzystaniem ze środowiska, z oddziaływaniem na niego poprzez:

- emisje zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego,
- emisja hałasu,
- wytwarzaniem odpadów,
- poborem wody,
- poborem energii,
- powstawaniem ścieków bytowych,
- powstawaniem wód opadowych i roztopowych.

Intensywność poszczególnych rodzajów oddziaływań będzie zróżnicowana, w zależności od zastosowanych rozwiązań techniczno - technologicznych i organizacyjnych.

Podczas fazy likwidacji należy uwzględnić stopień degradacji terenu związanego z działalnością projektowanego zamierzenia inwestycyjnego. Może zajść potrzeba podejmowania prac rekultywacyjnych przywracających stan środowiska do stanu pierwotnego bądź wykorzystania istniejących budynków i obiektów infrastruktury technicznej po adaptacji do innych celów działalności gospodarczej. Prace rozbiórkowe i rekultywacyjne mogą stać się źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza.

Dla potrzeb niniejszej Prognozy przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko w podziale na oddziaływania:

- bezpośrednie – mechaniczne przekształcenia pokrywy glebowo-roślinnej pod budynkami i terenami komunikacyjnymi w wyniku technicznej zabudowy powierzchni ziemi; emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza; wzrost ilości wytwarzanych odpadów i ścieków; wzrost ilości odprowadzanych wód opadowych i roztopowych ze szczelnych powierzchni;
- pośrednie – uszczelnienie powierzchni; wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska; ryzyko wystąpienia wypadków i awarii; poprawa estetyki zabudowy;
- wtórne – eksploatacja pojazdów samochodowych jest źródłem emisji gazów obniżających odczyn opadów atmosferycznych (kwaśne deszcze), na których oddziaływanie narażone są gleby oraz roślinność; zwiększenie spływu powierzchniowego wód opadowych i roztopowych w obrębie uszczelnionych powierzchni;
- skumulowane – na analizowanym obszarze na skutek lokalizacji obiektów o różnych funkcjach (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, budynki gospodarcze, ciągi komunikacyjne, dojścia piesze, miejsca do parkowania) będą kumulowały się różnego rodzaju zanieczyszczenia – ścieki, odpady, emisje pyłowe i gazowe do atmosfery; emisje i hałas komunikacyjny; wibracje; wody opadowe i roztopowe;
- krótkoterminowe – emisja hałasu budowlanego; zanieczyszczenia powietrza w fazie budowy; odpady budowlane; ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy; fragmentaryczne zakłócenie funkcjonowania środowiska w trakcie prowadzenia robót budowlanych;
- długoterminowe – uszczelnienie powierzchni; zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej poprzez zajęcie zabudową, zagospodarowaniem i terenami komunikacyjnymi; wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska; wzrost ilości wytwarzanych odpadów i ścieków; wzrost ilości odprowadzanych wód opadowych i roztopowych ze szczelnych powierzchni; emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza;
- stałe – zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej przez zabudowę i zagospodarowanie terenów; uszczelnienie powierzchni; wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska; fragmentaryczna zmiana krajobrazu; wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska; wzrost ilości wytwarzanych odpadów i ścieków; wzrost ilości odprowadzanych wód opadowych i roztopowych ze szczelnych powierzchni;
- chwilowe – ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy; powstawanie odpadów budowlanych; hałas i zanieczyszczenia pyłowo-gazowe powietrza powodowane pracą sprzętu budowlanego występujące w fazie budowy obiektów.

Nie mniej jednak ze względu na niewielką powierzchnię analizowanego obszaru powyższe oddziaływania nie będą znaczące zarówno w skali gminy jak i samej miejscowości Wydrzyn.

Możliwe oddziaływania, w tym również negatywne, nie powinny mieć znaczącego wpływu na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. W wyniku realizacji ustaleń projektu planu wzrośnie liczba źródeł zanieczyszczeń środowiska, ale jednak przy przestrzeganiu analizowanej uchwały będą one miały znaczenie lokalne.

Ponadto projekt planu zawiera zapisy, które mają zminimalizować ewentualne negatywne skutki funkcjonowania projektowanej zabudowy dopuszczalnej w obrębie terenów przeznaczonych do urbanizacji. M.in. ustala zakaz lokalizacji obiektów i urządzeń mogących powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii, w szczególności dotyczące emisji hałasu, wibracji, promieniowania elektromagnetycznego, zanieczyszczenia powietrza, gleby, wód powierzchniowych i podziemnych. W zakresie wyposażenia przedmiotowego obszaru w infrastrukturę techniczną projekt planu zawiera zapisy, które korzystnie wpłyną na stan powietrza i warunki gruntowo-wodne analizowanego obszaru.

4.7 Możliwość ograniczenia negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko

Zmiany jakie wprowadza projekt planu w stosunku do istniejącego stanu użytkowania terenów dotyczą przede wszystkim zmiany funkcji na całej powierzchni analizowanego terenu – z dotychczasowej - obiekty i urządzenia obsługi gospodarki rolnej (zlewnia mleka) na mieszkaniową jednorodziną.

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne podtrzymują prawo do przekształcania obszaru badań w kierunku urbanizacyjnym – w teren zabudowy. Cały teren wyznaczony w projekcie planu nadal pozostanie terenem zabudowanym – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Projekt planu nie wyznacza terenów wyłączonych z możliwości inwestycyjnych oraz terenów komunikacyjnych.

Nie mniej jednak ustalony przez projekt planu obowiązek zachowania minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej jest na dość wysokim poziomie i powinna mieć rekompensacja powierzchni aktywnej przyrodniczo. Ponadto wart uwagi jest fakt, iż wzdłuż rowu melioracyjnego wyznacza od granicy działki pas zieleni ochronnej o szerokości 5 m z zakazem lokalizacji zabudowy oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej, dopuszczając jedynie możliwość zagospodarowania tego terenu zielenią niską i wysoką. Chroni również istniejące zadrzewienia nie kolidujące z użytkowaniem terenu.

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego, do którego ustaleń odnosi się niniejsze opracowanie, zawiera zapisy, które mają na celu zminimalizowanie kolizji jakie mogą zaistnieć przy urbanizacji przedmiotowego terenu. Warunkiem niezbędnym dla spełnienia przyjętych w planie założeń środowiskowych jest ich respektowanie przez użytkowników terenów.

Ustalenia projektu planu w odniesieniu do zasad użytkowania poszczególnych terenów m.in. mają na celu ochronę warunków środowiskowych analizowanego obszaru oraz ludzi.

Istotny wpływ na zagospodarowanie terenu badań mają również określone w projekcie planu zasady wyposażenia go w infrastrukturę techniczną. Systematyzują one działalność gospodarczą oraz urbanizację w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, zaopatrzenia w gaz oraz energię elektryczną, gospodarki odpadami oraz określają ogólne warunki korzystania ze środowiska. Ich respektowanie zapewni prawidłowe funkcjonowanie analizowanego obszaru. Do rozwiązań pro środowiskowych należy zaliczyć:

- ustalenie zakazu wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi i rowu melioracyjnego oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki;
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez dopuszczenie odprowadzania ścieków obowiązkowo w systemie gminnej kanalizacji; brak zezwolenia na rozwiązania tymczasowe w postaci atestowanych, szczelnych zbiorników bezodpływowych;

- ustalenie nakazu stosowania paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin w rozumieniu przepisów z zakresu ochrony środowiska oraz kotłów lub instalacji z certyfikatami bezpieczeństwa ekologicznego;
- dopuszczenie możliwości stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100kW, za wyjątkiem pozyskiwania energii wiatrowej;
- uwzględnienie projektowanych gazociągów średniego ciśnienia jako źródła zaopatrzenia w gaz do celów gospodarczych i grzewczych;
- wprowadzenie nakazu wstępnego magazynowania i selekcji odpadów na działce budowlanej w urządzeniach przystosowanych do tego celu.

Do zapisów oddziaływujących korzystnie na środowisko oraz mogących ograniczyć negatywny wpływ na środowisko należy zaliczyć ustalenie:

- minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej na poziomie 60%;
- ochrony istniejących zadrzewień nie kolidujących z użytkowaniem terenu;
- pas zieleni ochronnej o szerokości 5 m wzdłuż rowu melioracyjnego od granicy działki z zakazem lokalizacji zabudowy oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej - dopuszczając jedynie możliwość zagospodarowania tego terenu zielenią niską i wysoką.

Negatywne oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko będzie się przejawiało przede wszystkim: zmianą funkcji; zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej poprzez zajęcie zabudową; unieczynnieniem gleby pod zabudową; uszczelnieniem terenu; wzrostem ilości odpadów i wytwarzanych ścieków (głównie bytowych); zwiększeniem spływu powierzchniowego wód opadowych i roztopowych w obrębie uszczelnionych powierzchni; wzrostem poziomu hałasu i wibracji; emisją zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza atmosferycznego. Nie mniej jednak ze względu na niewielką powierzchnię analizowanego obszaru powyższe oddziaływania nie będą znaczące.

Uciążliwości jakie powstaną w wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie wpłyną powinny znacząco wpłynąć na znaczne pogorszenie się walorów środowiska w skali miejscowości, przy założeniu, iż ustalenia uchwały będą respektowane przez użytkowników terenów. W/w negatywne oddziaływania ustaleń projektu planu nie powinny mieć również znaczącego wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Ze względów sanitarnych zaleca się zadarnianie wszystkich wolnych od zabudowy powierzchni. Trawniki spełniają podstawową rolę sanitarno-higieniczną wychwytyjąc zanieczyszczenia, a sedymentacja pyłu na trawnikach przeciwdziała ich wtórnemu unoszeniu i przenikaniu do gleb.

W celu złagodzenia zaproponowanych w projekcie planu ustaleń wskazuje się następujące propozycje rozwiązań:

- zachowanie możliwie największej powierzchni terenu biologicznie czynnego z roślinnością trwałą, w tym istniejącej zieleni wysokiej;
- stosowanie do utwardzania powierzchni materiałów przepuszczalnych;
- wprowadzanie do ziemi czystych wód opadowych i roztopowych pochodzących z powierzchni niezanieczyszczonych;
- wyposażenie terenów w nieuciążliwe dla środowiska urządzenia i instalacje grzewcze spełniające standardy emisyjne.

4.8 Rozwiązania alternatywne dla projektu planu

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów, sposobu ich zagospodarowania, warunków dla nowej zabudowy oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej wskazują nowe możliwości dalszego rozwoju miejscowości w oparciu o istniejące uwarunkowania.

Wyznaczony w projekcie planu teren pod zabudowę – teren MN (teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) stanowi kontynuację zapisów obowiązującego Studium..., które przeznacza znaczną powierzchnię analizowanego obszaru do docelowej urbanizacji - pod zabudowę zagrodową w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych oraz z uzupełniającą funkcją w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (**RMM**).

Wart wyjaśnienia jest tu jednak fakt, iż obowiązujące Studium... wyznaczyło jako przeznaczenie podstawowe zabudowę zagrodową w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, a jako funkcję dopuszczalną uzupełniającą zabudowę mieszkaniową jednorodziną. W projekcie planu zdecydowano się jednak wyznaczyć jako funkcję podstawową zabudowę mieszkaniową jednorodziną. Warto zaznaczyć, iż takie rozwiązanie funkcjonalno-przestrzenne jest korzystniejsze z punktu widzenia środowiska przyrodniczego. Studium ... dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przyjął dwukrotnie wyższy wskaźnik minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej niż dla zabudowy zagrodowej, co zostało w następstwie przełożone na zapisy analizowanego projektu planu.

Ponadto rozbieżności dotyczą zachodnich krańców analizowanego obszaru, które Studium... przeznaczyło do pełnienia funkcji przyrodniczej i ekologicznej z zakazem realizacji nowej zabudowy (**Rz**). W prawdzie projekt planu cały teren przeznacza pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, nie mniej jednak wzdłuż rowu melioracyjnego od granicy działki wyznacza pas zieleni ochronnej o szerokości 5 m z zakazem lokalizacji zabudowy oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej - dopuszczając jedynie możliwość zagospodarowania tego terenu zielenią niską i wysoką.

Należy zaznaczyć również, iż dla analizowanego obszaru od 2004 r. obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – uchwała Nr XV/57/04 Rady Gminy w Czarnożyłach z dnia 29 marca 2004 roku – zgodnie z którym został on przeznaczony pod obiekty i urządzenia obsługi gospodarki rolnej (zlewnia mleka) wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi. Zatem bez względu na realizację projektowanego dokumentu miały już miejsce zmiany w zakresie kubaturowym.

Ze względu na prywatną własność działek należy jednak liczyć się z dużą presją realizacji zamierzeń inwestycyjnych. Opracowywany projekt planu miejscowego jest wynikiem nowych potrzeb inwestycyjnych oraz generalnie jest zgodny z ustaleniami Studium.... W prawdzie rozbieżności dotyczą podstawowego przeznaczenia terenu, nie mniej jednak przyjęte rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne są równie korzystne z punktu widzenia środowiska przyrodniczego - dwukrotnie wyższy wskaźnik minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz obowiązek zachowania pasa zieleni ochronnej o szerokości 5,0 m wzdłuż rowu melioracyjnego stanowiącego bezpośrednie sąsiedztwo od zachodu.

Dodatkowo projekt planu zawiera wiele zapisów prośrodowiskowych z zakresu wyposażenia analizowanego obszaru w infrastrukturę techniczną, których zaniechanie może doprowadzić do niekorzystnych zmian m.in. w stosunkach wodnych, warunkach sanitarnych powietrza. Ustala również szczegółowe zasady ochrony środowiska i przyrody, zgodnie z aktualnymi przepisami z zakresu ochrony środowiska. Nie mniej jednak właściwy stan środowiska analizowanego obszaru będzie zależny od respektowania przez użytkowników terenów założeń przyjętych w projekcie planu (warunek niezbędny do spełnienia).

4.9 Przewidywane metody analizy realizacji projektowanego dokumentu

Projekt planu został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami ochrony środowiska.

Realizacja ustaleń projektu planu wymaga kontroli i oceny jakości poszczególnych elementów środowiska. Do kontrolowania i egzekwowania przestrzegania przepisów ochrony środowiska niezbędna jest wiarygodna wiedza o stanie środowiska, która jest zapewniana w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W miarę potrzeb możliwe jest tworzenie lokalnych sieci monitoringu zapewniających śledzenie i kontrolowanie wpływu najbardziej szkodliwych punktowych lub obszarowych źródeł zanieczyszczenia i ich wpływu na środowisko lokalne.

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu są następujące:

- ocena projektowanego oddziaływania oraz skuteczności przewidywanych w ustaleniach projektu planu działań zapobiegających, ograniczających, kompensujących negatywne oddziaływanie na środowisko;
- analiza i ocena stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, a także innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji, np.:
 - ✓ ocena stanu sanitarnego i jakości powietrza,
 - ✓ ocena jakości wód podziemnych,
 - ✓ badanie i ocena jakości gleb,
 - ✓ ocena warunków i jakości klimatu akustycznego,
 - ✓ ocena gospodarki odpadami,wykonywane raz na 1 rok.

Monitorowanie i ocena realizacji planowanej zabudowy wymaga określenia podstawowych grup wskaźników. Mogą być one sporządzane w kategoriach dotyczących presji na środowisko, czy w kontekście zachowania zrównoważonego, ładu przestrzennego. Proponuje się następujące wskaźniki służące analizie jakości środowiska:

- stan i jakość wód podziemnych;
- jakość wody w sieci wodociągowej (klasa);
- ilość i jakość ścieków odprowadzanych z analizowanego obszaru;
- jakość gleb;
- jakość (zanieczyszczenie) powietrza;
- ilościowa i jakościowa ewidencja odpadów - poziom odzysku odpadów zbieranych selektywnie w stosunku do całkowitej ilości tych odpadów zawartych w odpadach komunalnych (%);
- udział poszczególnych form użytkowania ziemi w stosunku do całkowitej powierzchni analizowanego obszaru (%);
- jakość powierzchni biologicznej – m.in. liczba nasadzeń drzew na analizowanym terenie (szt.), liczby wyciętych/posadzonych drzew, powierzchni wyciętych/posadzonych krzewów;
- jakość klimatu akustycznego (dB) – uciążliwość akustyczna istniejących ciągów komunikacyjnych na podstawie pomiarów zarządcy drogi lub WIOŚ (dB).

Systematyczna kontrola stanu i funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej w obrębie analizowanego obszaru oraz rygorystyczne egzekwowanie wymogów prawnych w tym zakresie w znaczącym stopniu ograniczy oddziaływanie analizowanego obszaru na środowisko gruntowo-wodne oraz na tereny sąsiednie.

Za monitoring poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialny jest przede wszystkim Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Dane z zakresu ochrony przyrody zapewniają zaś Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska i Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych. Jednostkami wspomagającymi zapewniającymi informacje są m.in. urzędy wojewódzkie, starostwa powiatowe, zarządy dróg, instytucje związane z gospodarką wodną (m.in. RZGW, IMGW) i inne. Wyniki badań prowadzonych przez w/w instytucje są powszechnie dostępne w raportach przez nie opracowanych.

Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub innych dostępnych źródeł należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem planu.

Ponadto zgodnie z art. 55 ust. 3. pkt. 5 ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081) monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko zobowiązany jest prowadzić organ opracowujący projekt dokumentu.

4.10 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie skutkowała transgranicznym oddziaływaniem na środowisko.

4.11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (przed skierowaniem projektu planu do uzgodnień). Niniejsze opracowanie zostało sporządzone dla potrzeb zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 165 w miejscowości Wydrzyn, wykonanej na zlecenie Wójta Gminy Czarnożyły. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania prawa miejscowego dla w/w obszaru została podjęta uchwałą Nr XLVII/269/2018 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 września 2018 r.

Obszar objęty opracowaniem obejmuje jedynie jedną działkę o nr ewid. 165 w miejscowości Wydrzyn położoną w sąsiedztwie rowu melioracyjnego przy drodze gminnej nr 117456E. Powierzchnia analizowanego terenu jest zatem niewielka i wynosi ok. 1200 m².

Należy on do terenów pozostających pod silnym wpływem działalności człowieka. Jest to teren zainwestowany w przeszłości w postaci jednego budynku gospodarstwa rolnego – teren dawnej zlewni mleka z szatą roślinną ukształtowaną przez człowieka. Zatem na analizowanym obszarze doszło do znacznego zniekształcenia środowiska roślinnego w stosunku do stanu naturalnego – występujące w jego obrębie zbiorowiska roślinne mają głównie charakter antropogeniczny.

Reprezentantem szaty roślinnej jest przede wszystkim zieleń niska – zieleń synantropijna (roślinność związana z działalnością człowieka) wykazująca współcześnie silną ekspansję. Zieleń wysoką reprezentują trzy okazy w zachodniej części w sąsiedztwie rowu melioracyjnego (zgodnie z mapą sytuacyjno-wysokościową).

Sąsiedztwo analizowanego obszaru od wschodu i południa stanowią tereny zainwestowane (zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna), a od zachodu i północy – tereny aktywne przyrodniczo w znacznym stopniu obecnie zadrzewione. Warto zaznaczyć iż wzdłuż zachodniej granicy przebiega rów melioracyjny R-B-1.

Prognoza... poddaje analizie stan środowiska obszaru, jego zagrożenia i potencjalne zmiany w wyniku realizacji ustaleń projektu planu.

W wyniku przeprowadzonej analizy poszczególnych elementów środowiska, tj. rzeźba, budowa geologiczna i surowce naturalne, wody powierzchniowe i podziemne, warunki klimatyczne, warunki glebowe, szata roślinna i świat zwierząt, prawne formy ochrony przyrody i obszary Natura 2000 oraz wartości kulturowe należy stwierdzić, iż istniejące uwarunkowania przyrodnicze sprzyjają zurbanizowaniu analizowanego obszaru. Główne ograniczenia i utrudnienia dotyczą położenia w bezpośrednim sąsiedztwie rowu melioracyjnego R-B-1, który przepływa wzdłuż zachodniej granicy.

Charakter i położenie obszaru objętego projektem planu powoduje, że jego obecny stan środowiska nie jest już w stanie pierwotnej równowagi. Zasadniczym źródłem uciążliwości dla środowiska w obrębie terenu badań jest przede wszystkim zagospodarowanie (przekształcenia antropogeniczne), które doprowadziły w konsekwencji do niemalże całkowitego zniekształcenia środowiska roślinnego i zwierzęcego w stosunku do stanu naturalnego oraz spowodowało degradację pierwotnej pokrywy glebowej.

O stanie środowiska analizowanego obszaru decydują również źródła uciążliwości znajdujące się poza jego granicami, przede wszystkim:

- zabudowa – źródło „niskiej” emisji w wyniku spalania paliw stałych na potrzeby grzewcze;
- zabudowa zagrodowa – potencjalne źródło uciążliwości zapachowej (emisja do powietrza zanieczyszczeń odorowych);

- droga gminna 117456E oraz droga krajowa nr 45 (przebiega w odległości ok. 150 m na zachód od jego granic) - główne źródło emisji komunikacyjnych i uciążliwości akustycznej, a w przypadku drogi gminnej również i zanieczyszczenia gleb (głównie metalami ciężkimi).

Wg monitoringu zanieczyszczeń gazowych powietrza przeprowadzanego na terenie województwa łódzkiego, w 2017 r. na terenie gminy Czarnożyły nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń dla SO₂, NO₂, CO, benzenu, O₃. Ze względu na rolniczy charakter gminy zanieczyszczenia pyłowe - stężenie pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} były poniżej wartości dopuszczalnych. Zgodnie z matematycznym modelowaniem jakości powietrza, doszło natomiast do przekroczenia średniorocznych wartości stężenia benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ w centralnej (w tym analizowany obszar) i południowej części gminy ze względu na bliskie sąsiedztwo z Wieluniem.¹⁷

W przypadku braku realizacji projektu planu, środowisko nie pozostanie na obecnym poziomie funkcjonowania. Będzie poddawane działaniu zarówno procesów naturalnych jak i antropogenicznych. Istniejący stan środowiska analizowanego terenu uległ już zmianom w zakresie kubaturowym. Od 2004 r. dla obszaru badań obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – uchwała Nr XV/57/04 Rady Gminy w Czarnożyłach z dnia 29 marca 2004 roku – zgodnie z którym został on przeznaczony pod obiekty i urządzenia obsługi gospodarki rolnej (zlewnia mleka) wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi. Zatem bez względu na realizację projektowanego dokumentu miały już miejsce zmiany w zakresie kubaturowym.

Opracowywany projekt planu miejscowego jest wynikiem nowych potrzeb inwestycyjnych oraz generalnie jest zgodny z ustaleniami Studium.... Rozbieżności dotyczą rozwiązań w zakresie podstawowego przeznaczenia terenu.

Po pierwsze obowiązujące bowiem Studium... wyznaczyło jako przeznaczenie podstawowe zabudowę zagrodową w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, a jako funkcję dopuszczalną uzupełniającą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. W projekcie planu zdecydowano się jednak wyznaczyć zabudowę mieszkaniową jednorodzinną jako funkcję podstawową. Takie rozwiązanie funkcjonalno-przestrzenne jest jednak korzystniejsze z punktu widzenia środowiska przyrodniczego - dwukrotnie wyższy wskaźnik minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Po drugie rozbieżności dotyczą zachodnich krańców analizowanego obszaru, które Studium... przeznaczyło do pełnienia funkcji przyrodniczej i ekologicznej z zakazem realizacji nowej zabudowy. W prawdzie projekt planu cały teren przeznacza pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, nie mniej jednak wzdłuż rowu melioracyjnego od granicy działki wyznacza pas zieleni ochronnej o szerokości 5 m z zakazem lokalizacji zabudowy oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej - dopuszczając jedynie możliwość zagospodarowania tego terenu zielenią niską i wysoką

Projekt planu miejscowego składa się z części opisowej – tekst projektu planu (projekt uchwały Rady Gminy) oraz graficznej - rysunku projektu planu w skali 1:1000. Wyodrębnia teren będący przedmiotem przepisów szczegółowych o określonym podstawowym i dopuszczalnym uzupełniającym przeznaczeniu oraz zasadach zagospodarowania, wyznaczony liniami rozgraniczającymi i oznaczony na rysunku projektu planu symbolem, dla których ustalono podstawowe przeznaczenie terenu.

Zmiany jakie wprowadza projekt planu w stosunku do istniejącego stanu użytkowania terenów dotyczą przede wszystkim zmiany funkcji na całej powierzchni analizowanego terenu – z dotychczasowej - obiekty i urządzenia obsługi gospodarki rolnej (zlewnia mleka) na mieszkaniową jednorodzinną. Cały teren wyznaczony w projekcie planu nadal pozostanie terenem zabudowanym – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Projekt planu nie wyznacza terenów wyłączonych z możliwości inwestycyjnych oraz terenów komunikacyjnych.

¹⁷ Zgodnie z „Raportem o stanie środowiska w województwie łódzkim” (na podstawie badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2017 r.), 2018, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Łódź

W celu minimalizacji negatywnych skutków funkcjonowania obiektów w obrębie terenu przeznaczanego projektem planu do urbanizacji zawiera on ustalenia w zakresie zasad wyposażenia w infrastrukturę techniczną. Projekt planu ustala m.in.:

- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi i rowu melioracyjnego oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki;
- obowiązek odprowadzania ścieków w systemie kanalizacji sanitarnej, poprzez istniejącą sieć kanalizacyjną zgodnie z przepisami odrębnymi;
- brak zezwolenia na rozwiązania tymczasowe w postaci atestowanych, szczelnych zbiorników bezodpływowych;
- nakaz stosowania paliw zapewniających wysoki stopień czystości emisji spalin w rozumieniu przepisów z zakresu ochrony środowiska oraz kotłów lub instalacji z certyfikatami bezpieczeństwa ekologicznego;
- dopuszczenie możliwości stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100kW, za wyjątkiem pozyskiwania energii wiatrowej;
- docelowe zaopatrzenie w gaz ziemny do celów gospodarczych i grzewczych z projektowanych gazociągów średniego ciśnienia;
- nakaz wstępnego magazynowania i selekcji odpadów na działce budowlanej w urządzeniach przystosowanych do tego celu.

Wymagane projektem planu zapewnienie projektowanej zabudowie dostępności do prawie wszystkich sieci infrastruktury technicznej gwarantuje brak uciążliwości związanych z jej funkcjonowaniem.

W Prognozie dokonano oceny rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych projektu planu, m.in. zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska (w tym szczebla wspólnotowego i krajowego), ochrony różnorodności biologicznej oraz ustalonych proporcji terenów o różnych formach użytkowania.

W granicach obszaru objętego ustaleniami projektu planu nie występują żadne prawne formy ochrony przyrody. Najbliżej względem granic analizowanego obszaru występują pomniki przyrody w parku wiejskim w Czarnożyłach – ok. 700 m na północny-zachód od granic analizowanego obszaru. Obszar badań nie leży również w zasięgu obszaru NATURA 2000. Położenie analizowanego obszaru względem form ochrony przyrody oraz obszarów siedliskowych Natura 2000 obrazują odpowiednio rysunki nr 3 i 4.

W granicach obszaru obowiązywania ustaleń projektu planu nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych. Projekt planu nie wyznacza terenów górniczych, ponieważ w obrębie terenu badań brak jest złóż surowców naturalnych posiadających ważną koncesję na wydobycie.

Projekt planu nie określa zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr kultury współczesnej oraz zasad kształtowania krajobrazu, w tym również krajobrazów kulturowych.

Z przepisów art. 113 ust. 2 pkt. 1 i art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska* wynika potrzeba określenia w planie miejscowym, które z wyznaczonych terenów podlegają ochronie akustycznej. W projekcie planu, dla którego potrzeb sporządzono niniejszą Prognozę teren oznaczony na rysunku projektu planu symbolem MN zaliczono do podlegającego takiej ochronie ustalając dla niego klasyfikację akustyczną - jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Dla w/w terenu obowiązuje dopuszczalny poziom hałasu określony w przepisach odrębnych, którego zgodnie z ustaleniami projektu planu nie wolno przekroczyć.

W wyniku realizacji projektu planu nastąpi przede wszystkim zmiana dotychczasowej funkcji oraz dalsze przekształcanie analizowanego obszaru w kierunku urbanizacyjnym. Cały teren wyznaczony w projekcie planu nadal pozostanie terenem zabudowanym - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Nie mniej jednak ustalony przez projekt planu obowiązek zachowania minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej jest na dość wysokim poziomie i powinna mieć rekompensacja powierzchni aktywnej przyrodniczo. Projekt planu nie wyznacza terenów wyłączonych z możliwości inwestycyjnych oraz terenów komunikacyjnych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla działki nr 165 w miejscowości Wydrzyn

Zmiany jakie wprowadza projekt planu w stosunku do istniejącego stanu użytkowania terenów dotyczą przede wszystkim zmiany funkcji na całej powierzchni analizowanego terenu – z dotychczasowej - obiekty i urządzenia obsługi gospodarki rolnej (zlewnia mleka) na mieszkaniową jednorodziną.

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne podtrzymują prawo do przekształcania obszaru badań w kierunku urbanizacyjnym – w teren zabudowy. Cały teren wyznaczony w projekcie planu nadal pozostanie terenem zabudowanym – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Projekt planu nie wyznacza terenów wyłączonych z możliwości inwestycyjnych oraz terenów komunikacyjnych.

Nie mniej jednak wzdłuż rowu melioracyjnego projekt planu wyznacza od granicy działki pas zieleni ochronnej o szerokości 5 m z zakazem lokalizacji zabudowy oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej, dopuszczając jedynie możliwość zagospodarowania tego terenu zielenią niską i wysoką. Ustalony obowiązek zachowania minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej jest na dość wysokim poziomie i powinna mieć rekompensacja powierzchni aktywnej przyrodniczo. Ponadto wart uwagi jest fakt, iż projekt planu chroni również istniejące zadrzewienia nie kolidujące z użytkowaniem terenu.

W Prognozie poddano ocenie proponowane w projekcie planu warunki zagospodarowania, które wynikają z potrzeb ochrony środowiska m.in. ochrony środowiska, ochrony bioróżnorodności i krajobrazu, ochrony warunków wodnych i gruntowych, ochrony powierzchni ziemi, ochrony powietrza, ochrony klimatu akustycznego oraz warunków przebywania i życia na analizowanym obszarze.

Z punktu widzenia nowo planowanych inwestycji projekt planu na terenie przeznaczonym do urbanizacji – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego. Żaden z lokalizowanych w terenie obiektów i urządzeń nie może powodować przekroczenia dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii, w szczególności dotyczące emisji hałasu, wibracji, promieniowania elektromagnetycznego, zanieczyszczenia powietrza, gleby, wód powierzchniowych i podziemnych.

Analiza wpływu i przewidywanych skutków realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska tj.: powietrze; klimat; wody powierzchniowe i podziemne; gleba i powierzchnia ziemi; świat roślinny i zwierzęcy oraz ekosystemy; klimat akustyczny; krajobraz; zasoby naturalne; zdrowie ludzi i dobra materialne wykazała, iż może nastąpić pogorszenie jakości niektórych komponentów w stosunku do stanu obecnego. Wystąpi szereg czynników, które będą w różnym stopniu: bezpośrednim, pośrednim, wtórnym, skumulowanym, krótko- i długoterminowym, stałym i chwilowym oddziaływać na poszczególne elementy środowiska.

Nie mniej jednak ze względu na niewielką powierzchnię analizowanego obszaru powyższe oddziaływania nie będą znaczące. Ponadto projekt planu zawiera szereg zapisów mających na celu ograniczyć uciążliwość tego terenu dla środowiska. Stan środowiska zależeć będzie od rygorystycznego egzekwowania przez użytkowników terenów zarówno wymogów projektu planu, jak i innych wymogów prawnych z zakresu ochrony środowiska.

Realizacja ustaleń projektu planu nie powinna mieć negatywnego wpływu na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 (uciążliwości będą występowały jedynie w skali lokalnej).

Atrakcyjność inwestycyjna omawianego terenu, która wynika z jego położenia w bezpośrednim sąsiedztwie drogi gminnej nr 117456E i terenów zurbanizowanych (zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna) oraz wyposażenia w podstawowe media infrastruktury technicznej jest duża. Sprawia ona, że wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną z punktu widzenia społeczno-ekonomicznego jest uzasadnione (będzie stanowić kontynuację funkcji). Konieczne jest jednak prowadzenie przemyślanej długoterminowej strategii ochrony i dbałości o środowisko tak, aby rozwój nie pociągał za sobą utraty dotychczasowej atrakcyjności tych terenów i nadmiernie nie obciążał środowiska naturalnego.

ZAŁĄCZNIK NR 1

OŚWIADCZENIE AUTORA

Oświadczam, pod rygorem odpowiedzialności karnej, że spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2. pkt. 1) lit. b) oraz pkt. 2) ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081) do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Dorota Aowe-Pięste